

S'Arenal de Mallorca

PUBLICACIO INDEPENDENT DE LES ILLES BALEARS

ANY XII. NÚMERO 262

15 DE MARÇ DE 1993

PREU: 200 PTS

Dissabte, dia 27 de febrer, l'Ajuntament de Manacor i el Patronat de l'Escola Municipal de Mallorquí, van lliurar a Guillem Fullana Hada d'Efak i a Mn. Mateu Galmés, el RECONeixEMENT DE MERITS 1992. L'acte va comptar amb una conferència de Josep Amengual i amb una desfilada de la mostra indumentària mallorquina dels segles XVIII i XIX a càrrec d'Aires Sollerics. A la fotografia el batle de Manacor, Gabriel Bosch, la Delegada de Cultura, Catalina Sureda, i Guillem d'Efak.

Un grup de manacorins i manacorines que aprenen jazz i dansa moderna al nou local gimnàstic del poble: Es Gimnàs. La professora és na Sharmini.

Banc de Crèdit Balear

Continua el serial de Joan Lluís Gamundí sobre el Banc de Crèdit Balear i els seus dos màxims dirigents: Miquel Nigorra i Corona Cobián. Joaquín Pérez Traverso, ex-subdirector general del banc és objecte d'una carta oberta en què s'expliquen moltes interioritats en la gestió d'"Es Crèdit". L'article es complementa amb un gràfic, sota el títol "Els Nigorra estan estrets!", en el qual queda reflectit l'actual estat de coses en aquest assumpte que toca tant de prop molts mallorquins que tenen els seus estalvis en aquest banc.

**Aquest periòdic es pot trobar
a tots els quioscos de
Mallorca. Exigiu-lo al vostre
quiosquer si no el trobau.**

Un exemplar d'aquest periòdic serà regalat a cadascuna de les famílies de la ciutat de Manacor. Si us ha agradat, trobareu una butlleta de subscripció a la darrera plana. Enviau-nos-la.

ENTREVISTES

Tomeu Ferrer: "El PP i el PSOE defensen els interessos del centralisme espanyol."

Pere Llinàs: "La gent ha de votar partits nacionalistes si vol que els seus representants defensin els seus interessos."

Jordi Caldentey: "Mallorquí, foraster, és una qüestió d'actitud i no de llinatges."

Miquel Estelrich: "El món de l'agricultura mallorquina està molt malament."

Llegiu

UN PUPUT DE CRESTA MOLLA

**L'anticatalanisme a Mallorca
Noms, llinatges i fotografies**

**De venda a les llibreries
A Manacor a la llibreria LEO**

Les famoses tertúlies de Can Güell es tornen a fer cada dimarts a Can Güell nou. En Joan Pla continua fent de moderador i la línia és la de sempre. En aquesta ocasió es va parlar sobre els deu anys d'Estatut d'Autonomia i, sobretot, dels primers temps, quan es va comprar l'edifici del Círculo Mallorquí per cent vint milions de pessetes i hi començaren a tenir lloc els plens del Parlament balear. Entre els convidats hi havia en Jeroni Albertí, n'Antoni Cirerol i en Josep Moll; també hi assistí en Carles Ricci, acompanyat de l'ex-corredor ciclista Antoni Vallori.

Maria Antònia Munar va venir a s'Arenal, al restaurant Amilcar, en un acte organitzat per Unió Mallorquina per explicar la política que el partit pensa dur a terme. A l'acte hi assistiren antics militants d'UM que tornen a veure amb il·lusió la participació en la vida política; entre ells hi havia un dels recents fixatges d'Unió Mallorquina, en Miquel Contestí, ex-president del Reial Mallorca.

Xafarderies

* Estam d'enhorabona, el menorquí Joan Huguet és el portaveu del partit del Govern Balear al Parlament. Ha substituït al foraster González Ortea que parlamentava sempre en foraster, com a bon espanyol que és. El nostre Parlament, a partir d'ara serà més nostre.

* Estam d'enhorabona, n'Eduardo Puche, regidor foraster de Participació ciutadana i de Relacions amb els mitjans de comunicació de l'Ajuntament de Manacor ha estat rellevat dels seus càrrecs i apartat del govern municipal. Molts de manacorins ens ho han comentat amb alegria i gaubança.

* Estam d'enhorabona, el foraster Joaquín Rabasco Ferreira, regidor delegat d'Urbanisme de l'Ajuntament de Llucmajor, ha estat multat amb quinze milions de pessetes i quatre mesos de presó per haver denunciat l'ante-

A l'entrada de Manacor hem vist aquesta pintada que ens ha agradat molt. Els manacorins demostren tenir una gran inventiva a l'hora de fer pintades, com ha quedat demostrat en nombroses ocasions; aquesta n'és una bona mostra.

rior batle socialista i el seu tinent batle d'Urbanisme d'haver anat de viatge amb el pintor de parets Pacheco i les seves respectives senyores a l'estranger amb doblers de l'ajuntament. El foraster Rabasco recorrerà la sentència al tribunal d'Espanya.

* El passat divendres dia 5 de març va tenir lloc la presentació de les Joventuts Nacionalistes de les Illes, amb un sopar al restaurant Moli Vell d'Inca. Hi vàrem veure moltes cares conegudes i altres que de segur ho seran ben aviat. Hi havia en Tomeu Gomila i els germans Caldentey, de Can Gorrió, de Manacor, els fills de dos coneguts polítics de Mallorca: en Pep Melià i en Lluís Pinya, i un centenar llarg d'assistents que soparen arròs i porcella rostida, tot regat amb vi del país.

També hi assistiren diversos representants de les Joventuts Nacionalistes de Catalunya, entre ells algun parlamentari a la Generalitat per CiU. El sopar va acabar ben animat i amb molta de confiança en el futur.

MOTOR SPORT

Venda i reparació de motos
C/. Juan Miro, 14 (Carretera Felanitx).
Tel.: 55 52 93. Manacor

Garatge Barceló

Servei Oficial MERCEDES-BENZ

Ronda Felanitx, 53
Telèfon 55 21 83

MANACOR

BAUZA

MAQUINÀRIA HOSTELERIA
INSTAL·LACIONS FRIGORÍFIQUES
C/. Francesc Gomila, 84 - Tel.: 55.02.51
07500 - MANACOR

S'ARENAL DE MALLORCA. Publicació independent de les Illes Balears. Edició i direcció: Mateu Joan i Florit. Col·laboradors: Gracià Sánchez i Font. Jaume Sastre, Bernat Joan i Marí, Mateu Sastre, Climent Garau i Salvà.

Depòsit legal PM 473-80. Impressió: Hora Nova S.A. Publicitat i subscripcions: Camí de les Pedreres, 30. Apt. de Correus, 124. 07600 - s'Arenal. Tel 265005. Fax: 269941.

almacenes femenias

Almacenes Femenias, S.A. Materials de Construcció

S'ARENAL. OFICINES, MAGATZEM I EXPOSICIÓ

Carrer Diego Zaforteza, 3 Tels. 26 00 87 - 49 16 11 - 49 16 50 Fax 491558

LUCMAJOR. MAGATZEM I EXPOSICIÓ

Ronda Migjorn s/n. Telèfon 66 07 01

CIUTAT DE MALLORCA. MAGATZEM I EXPOSICIÓ

Polígon de Son Castelló - Via Asima, 1 Tels. 20 47 02 - 20 47 62 - 20 48 17 Fax 206998

MAGATZEM. Carrer Aragó, 139 Tels. 27 23 52 - 27 63 64

El prestigi aconseguit per
ALMACENES FEMENIAS
és el resultat de 50 anys de qualitat,
servei i professionalitat.

ALMACENES FEMENIAS
posa a la seva disposició tot tipus de
materials de construcció,
destacant les rajoles i paviments,
no només pels seus bellíssims dissenys
sinó també per la gran varietat
d'estils que ens ofereix aquesta prestigiosa
firma mallorquina.

ALMACENES FEMENIAS
demostra la seva professionalitat
constant als residents d'aquestes illes
les més importants marques
nacionals i internacionals.

El pin i Martes Aderoz

Que el gerent de Son Dureta regali un pin a tots els empleats de la Institució, al voltant de 3.500, amb una carta explicativa de la importància del present, no és per dir-li que és un home obsequiós, ja que el cost d'ambdues coses pot voltar les 200 o 250 ptes, ja que el nostre benaurat gerent ha volgut donar una nova imatge i agrair els "logros" aconseguits durant l'exercici de l'any 1992.

Avui que la imatge sol esser el que més és fa valer, que un màster, una titulació, un diploma o qualche paper sota-signant val més que la feina ben feta i quan una imatge val més que mil paraules, trob molt estrany que qualcú se senti indignat, i més si és una periodista o posseeix la titulació per fer aqueixa tasca, i que pel fet de publicar i tenir a cura una plana pugui esser RACISTA, XENÒFOBA i FEIXISTA, ja que d'aquestes n'hi ha cada dia més al món, i que per poder acabar un article hagi d'insultar tots els empleats de la institució, ja que no tan sols els metges saben anglès i hi ha altre gent que no tan sols el parla sinó que també ho sap fer, com també sap i parla altres llengües.

Sentir-se orgullós o no, dur el pin posat o no, no té res a veure amb els insults o que hagi d'il·luminar la solapa de la nostra americana; i si la periodista fa una recerca trobarà moltes més coses i més importants que un simple i benaurat PIN.

Julià Pere Rado i Garau

PS. Al diccionari Amador de Sopena no hi ha cap definició de pin com a insígnia. Si no t'ha agradat, ves al metge i que et digui per on l'has de prendre.

Comunicat de premsa

* Convergència Balear manifesta la seva gran preocupació davant les informacions rebudes pel seu regidor Sr Josep Vicens, a l'Ajuntament d'Escorca, referent a la construcció de varis vials aeris a la carretera que uneix Deià amb Sóller pel seu impacte ecològic, paisagístic i ambiental. Se demana que sigui reconsiderat aquest projecte que afecta greument a la Serra de Tramuntana.

* CB vol alertar la població del perill que comporta la proliferació d'urbanitzacions il·legals amb una total anarquia arquitectònica a l'estil de Caspatró o s'Indioteria, Son Olivaret, que estan convertint el camp mallorquí en un gran solar de quasi barraques. Igualment de-

manam a les autoritats que facin complir les lleis amb totes les seves conseqüències, ja que únicament així podrem preservar la dignitat dels nostre camp dels interessos egoistes i especuladors. Treballarem perquè desapareguin d'una vegada, aquestes urbanitzacions que són una amenaça pel nostre patrimoni. També expressam el nostre rebuig davant les urbanitzacions de Na Burguesa, les Planes, i els camps de golf, assumits per l'Ajuntament de Calvià.

* CB expressa el seu rebuig a la reforma de l'Estatut d'Autonomia tal i com l'han plantejat els partits PSOE i PP. Aquests partits, d'obediència espanyolista més que demostrada, volen seguir imposant a les nostres illes el model centralista de sempre impedit el desenvolupament de camps tan importants per a nosaltres com l'educació o el comerç.

Els nostres impostos, a Mallorca

Sota el lema "Els nostres impostos, a Mallorca" Esquerra Republicana de Catalunya (ERC) ha iniciat una campanya amb l'objectiu de posar fi al robatori a què els mallorquins són sotmesos per part del Govern espanyol.

Segons Bartomeu Mestre, president d'ERC-Mallorca, les inversions de l'Estat espanyol a les illes Balears, en lloc d'anar cap endavant, de cada vegada són mes magres. Tant és així, afegeix, que, per cada 100 pessetes que cada mallorquí va pagar en concepte d'impostos, només en va rebre 33. En canvi, cada espanyol en rep 115.

El model fiscal, previ a la independència, que ERC reclama per al Principat de Catalunya, el País Valencià i les illes Balears i Pitiüses és molt paregut al que tenen al País Basc. D'aquesta manera els impostos es recaptarien aquí, en lloc de fer-ho a Madrid, i els doblers obtinguts es podrien distribuir molt millor segons les nostres necessitats. Amb això, el pressupost de la nostra Comunitat Autònoma es veuria multiplicat per tres; és a dir, devers 150.000 milions de pessetes, la qual cosa ens permetria cobrir totes les competències que ens manquen. La campanya és il·lustrada amb un vídeo que dona una visió general dels problemes que sofreix la Nació catalana (comerç, turisme, agricultura, marginació social, etc.), amb imatges filmades a Mallorca entre d'altres llocs.

La campanya d'ERC també inclou un important apartat dedicat a la solidaritat. Pels seus representants, el Govern de les illes Balears i Pitiüses ha de tenir el dret i la responsabilitat d'administrar els recursos que els ciutadans d'aquest territori li cedeixin i, en conseqüència, poder ser solidaris amb els altres pobles i cultures. Ara, remarquen, això no és possible, ja que els nostres doblers se'n van cap a Madrid. Per enguany es preveu que l'espoliació serà de 112.081 milions. I una cosa és solidaritat, que ha de ser voluntària, i una altra que ens robin impunement. El programa de govern d'ERC per a les illes balears, com per a la resta de Catalunya, preveu la participació amb l'1% (com Noruega i altres països avançats) en cooperació econòmica per al desenvolupament del tercer món, a més d'aportar la quota necessària al Fons de Compensació Interregional Europeu.

Fins el 25 d'abril, ERC té prevista la realització de més de 50 actes a Mallorca, que també s'estendrà a les altres illes on probablement hi intervindrà Angel Colom. D'altra banda, qui en vulgui conèixer més detalls, pot telefonar al 728826 (de 17 a 20h) on se'ls informarà dels actes programats així com de la possible concertació d'aquests on hi estiguin interessats arreu de Mallorca.

Parlar bé poc costa

Els insults

Joan Escanelles i Llinàs

Les virtuts humanes, deplorablement, no guarden equilibri: sempre fluctuen d'un extrem a l'altre, i és mal de fer que s'ajustin a límits. No se n'escapa, com és lògic, el do de la paraula. Una paraula que fon la música amb el concepte, l'amor i el pensament, l'esperit i la carn, hauria de ser viva, alegre, pura, lluminosa i espontània; però la boca estúpida la fa sentir grollera, avorrible, molestosa i corrupta. L'abús provoca dissonàncies, espenya l'harmonia, i un canal de saviesa es fa instrument de confusió. L'home destrempa l'orgue i, per això, amb la llengua proferim insults, escopim injúries, llançam anatemes i xerram, els uns dels altres, titllant-nos amb qualificatius innobles. L'intel·ligent és parc, mesura la paraula. Els necis petegen per la boca, caient en el xerrim, el comareig i la xafarderia.

A part d'exordis moralistes, reparem el lèxic amb què expressam les males opinions del proïsme. En aquest punt, com el bons mallorquins (?), se sol alterar l'expressió i s'empra un roll de barbarismes que, mormolant i tot, no cal permetre.

Heus n'ací un feix per a la cremadissa: ¿quantes vegades, a un *mentider*, li hem dit "embustero"; a un *llepa*, "llepon"; a un *no ningú*, "don nadie", i a una dona *lletja* -si n'hi ha- la motejam de "fea"? Un *mal subjecte*, per què ha de ser un "mal bitxo"? I, si val a triar, ¿no és més idoni bèstia que "burro", *marrà* que "marrano" i *porc* o *porcell* que "cotxino"?

Un "tacanyo" s'anomena *rata*, *cagat*, *estret*, *mesquí* o *doblerer*, i els de "la Virgen del Punyo" fan, a ca nostra, la *Confraria de l'Estalvi*: no passam fretura d'expressions.

A un *beneit* o *curt de gambals*, ¿no li basta de ser *blai*, *tou*, *meto* o *ximple*, per a entimar-li un "tonto" que ni amb el "capirote" li escauria? I no parlem de "burros" on reculen els *ases*, ni tampoc de "gamberros" davant els *annerots*. D'un *malfener* rebutjam l'apatia, però no el facem "vago": bé li va *putifeina*, paraula coent, aficadissa i amb etiqueta natural.

Finalment, ¿no creis que són de plànyer els *barruts*, els *descarats*, els *cínics* i els *pocavergonyes*, perquè, de més a més, els tractin de "cantamanyanes", de "caradures" o de "sinvergüences"?

La murmuració contamina la parla, i el barbarisme, l'idioma. No hi ha poble de bondeveres que tudi o desgraciï un do heretat, com és la llengua que l'identifica. Que la nostra conversa sigui la més audible, plena de sentit i pura d'expressió, per tal de merèixer un significatiu elogi, com el de Maragall: "En la conversa, per fi, quan és dignament usada, la paraula vola lliure i graciosa, amb tota la puresa del seu origen i tota la majestat del seu contingut diví". Amén.

JOIERIA RAMON LLULL

FEINES D'ENCARREC, TALLER PROPÍ,
TROFEUS ESPORTIUS, DISSENYS PROPIS,
CONSULTI PRESUPOSTS
GEMNIÒLEG DIPLOMAT

Pl. Ramón Llull, 14. Tel.: 55 59 73
Taller: Pl. Sant Jaume, 18. Tel.: 84 34 75
07500 Manacor

CA'N GORRIÓ
VENDA I ESMOLAT
D'EINES DE FUSTERIA
AGRICULTURA I
JARDINERIA
Avda. Mossèn Alcover, 28
Telèfon 55 29 73. 07500 Manacor

L'esperit republicà

La crisi de l'estat (V)

Joan Quetgles
Professor de Filosofia d'IB

Als anys cinquanta, a la Grècia monàrquica, hi havia quaranta mil llicenciats en teologia; era on es donava més porció de teòleg per metre quadrat de tot el món. La seva influència sobre l'aparell productiu grec era poc consistent, és clar. Ingènuament, com a contrapès espiritual, un hom podria pensa que dins el camp de la Teologia aquests experts en Déu farien un paper distingit; doncs, no; la influència del pensament teològic grec passà desapercebuda, com a insignificant, al costat de les teologies renovadores.

No és casualitat que l'Estat espanyol destaquí pel nombre de missers. Aquesta és la tradició del poder de la classe dominant espanyola: el control del Poder jurídic. D'aquí les successives i inacabables onades de missers de tot pelatge. Sense por a exagerar, afirmem que el sistema productiu espanyol, tot seguint les seves essències, és, de molt, el més burocràtic d'Europa, el més legalista, el més amant de la paperassa i del formalisme buit. S'ha de senyalar que la Universitat és hereva de la franquista. Com era de preveure, les Universitats dels Països Catalans, de Catalunya, no han pogut trencar aquesta tradició, i mostren la marca del seu amo: afavoreixen l'espanyolisme i els privilegis de la classe oligàrquica. Totes les trames franquistes varen quedar intactes. No hi va haver tampoc trencament democràtic a la Universitat. On suposa equivocadament que la massificació de la Universitat respon a conquestes democràtiques. La veritat és que la massificació i la multiplicació de l'oferta -citem que a Catalunya-Principat rutllen nogensmenys que vuit universitats- és el cultiu de les fal·leres de les classes populars. Fixeu-vos amb la UIB, quin proveïment tan esplèndid: missers, pedagogs, filòsofs, psicòlegs, psicopedagogs, geògrafs, historiadors, filòlegs romanistes, empresarialistes, tecno-turistes, etc; i llavors segueixen les titulacions de ciències: matemàtics, físics, biòlegs, químics (fixeu-vos com en aquest "spanish system" no hi ha llicenciatures ni en anglès ni en alemany, quines coses!).

La classe dominant espanyola es veu obligada a refer constantment el seu projecte de domini, el seu programa de l'Estat, en ordre a mantenir el seu poder. Si la deixessin als seus designis, no dubtaria a tornar a l'"Imperio", al segle tan cruel i destructiu que ells varen batejar amb el nom de "Siglo de Oro". Malgrat les seves fortes tendències a la mitomania, la classe oligàrquica és conscient de que el seu poder ha anat minvant; sap que els processos econòmics i socials mundials no afavoreixen els seus mecanismes de poder tradicional. Ja fa temps -des de finals dels anys cinquanta- que se'n adonen que el seu somni més estimat no era possible; es feu evident

que no era possible anar contra l'odiat món burgès capitalista, que no tenia sentit intentar la reconstrucció d'una societat agrària oligàrquica capaç de mantenir l'ordre tradicional. Resignada i discretament, com si res hagués canviat, varen anar aparcant el projecte de "nacional-catolicisme".

La classe d'aquells espanyols que tenen el poder econòmic no ha renunciat a la pedagogia que els ensenyà Franco: jugar amb molta prudència la carta d'anar cedint parcel·les de poder en ordre a perllongar la seva dominació de l'Estat. Fins i tot hi ha per pensar que disposen d'unes quantes ments brillants que són les que descriuen l'estratègia fonamental. I fer-ho tot de la manera més discreta possible, a fi d'aconseguir els objectius sense que els "enemics" de fora i de dins se'n adonin. A la mort de Franco, la classe dominant va marcar la nova estratègia amb una aparent fórmula de restauració de la Monarquia borbònica. Varen fer una bona operació. La classe dels hisendats, la classe dels financers de sempre va acceptar l'acord d'establir una democràcia formal. N'hi va haver que digueren que el franquisme es feia l'hara-kiri. Ells devien esclafir de riure quan sentien aquests comentaris tan ingenus. De fet, ells mantenien el control dels poders essencials, fent pensar a l'opinió que s'havien retirat; en realitat, aquest joc els permetia continuar l'exercici del Poder des de l'ombra, fora de la vista i oïda de les masses.

Com a jugadors de pòquer, es varen fer quasi invisibles com a classe social. A l'ombra de l'anomenada "burguesia espanyola" -que tant usaven els marxistes i altres teòrics-, la classe dominant anava construint els nous dispositius d'acomodament a la nova situació política. Però ells no ho són de burgesos. Ells, pel contrari, són la negació de l'esperit burgès; és la classe que a Europa va ésser vençuda per la burgesia. Amb igualtat de condicions, els burgesos catalans -del Principat, de València, de les Illes- haurien guanyat de molt a la classe dels oligarques.

Amb el control dels mecanismes de l'Estat, els oligarques han anat deixant sense opció social i política a la classe dels treballadors industrials per una banda, i a les burgesies de l'Estat per l'altra. A la burgesia catalana -dels Països Catalans- sempre li toca perdre la partida, i pagar el beure. Sempre guanya, aqueixa oligarquia; però la seva victòria és pírrica. Les seves victòries fan inviable qualsevol intent de redreçament. La crisi de l'Estat sembla que són ells; ells mateixos són la crisi.

Al president Canyelles Per la visita de n'Aznar

(Glosa amb missatge)

Per: Es Gall

Fins quan seguireu, Canyelles,
amb bromes de ca poruc?
Llevau conselleres belles,
de tot pi verd feis estelles,
teniu buides les arques...
I ara per treure'n un suc
i omplir de bo la cartera,
voleu nombrar consellera
la Mare de Déu de Lluc!

Ni la pot tenir patrona
ni ens pot dur, això es sap bé,
la prosperitat rodona
ni pot voltar nostra fona
un partit que és foraster.

President, dues mancances
teniu, l'una és el partit
de N'Aznar que ve a matances...
Darrera ell vaivens i danses,
passejant "l'al·lot" petit.
Ell no es complaurà amb sobrances
de fetge, de lleu o frit:
voldrà totes les finances
que als forasters fan delit.

L'altra mancança es barreja
amb la primera... Teniu
per Mallorca, que sedeja
un gran progrés pel seu niu,
la il·lusió o al menys l'enveja
d'ésser Cap que els seus festeja?
Sols al grup que vos corteja
bé li acostau el caliu.

Amb N'Aznar cercau del poble
vots. El descuit ja és costum.
Ni a la llar mudau cap moble.
Va tot igual, en resum.
Això res conté de noble,
en lloc de llum, donau fum.

I tot això què demostra?
Que amb coverbos i festins,
ficau-vos-ho ben endins,
mai comandarem ca-nostre.
A Mallorca, mallorquins!

*Son
Rigo*

Tennis
Futbol-sala
Hàndbol
Petanca
Cir. Footing
Final Avda. Son Rigo - Tel. 74 33 66
Sometimes - Palma de Mallorca

Squash
Volei
Mini golf
Tennis Taula
Gimnàs

RESTAURANT - CAFETERIA

Es Parc

Avinguda Eduard Hugo Heuch, 40
Davant el parc municipal. Tlf.: 55 57 81. Manacor

Reaccions davant el fet nacional

Joan Mir

Hi ha una raça de nostàlgics que ha fet fins i tot simpàtics els franquistes que somnien impossibles ar-càdies cada 20 N. Són els comunistes de fe més que de carnet, són l'esquerra irreductible que per fidelitat a uns estereotips indefensables han traït allò que sempre ha estat i sempre serà l'essència del pensament d'esquerrers: l'optimisme, la confiança en la bondat de la naturalesa humana i l'esperança en el futur.

Primer han traït J.J. Rousseau afirmant que tot són dimonis (Pujol, Canyelles, Batlle) expeditos directament de l'infern: ni possibilitat de redempció no els concedeixen quen reneguen del bon salvatge que tots hem estat i que tots podem tornar a ser.

Després han traït Marx militant tan totalitàriament en un marxisme sectari que han perdut la fe en la història: ja no recordeu que fa dos dies predicàveu la caiguda inexorable del capitalisme i esperaven confiantment veure'n passar el cadàver davant el portal de ca seva. Són tan insonsequents que no veuen la desaparició del "socialisme real" com una passa més en el bon camí de la història. ¿Perquè són tan pessimistes? ¿No deien que els règims socialistes existents no tenien res que veure amb allò que ells propugnaven? Ildò venga alegria! Però no: el fracàs de Stalin, Ceaucescu i Hoxha és el seu fracàs i no el del pobre Marx, pujat per força als altars de l'església d'aquests escolans ressentits.

La gent, l'altra gent, és dolenta, i els pobles s'equivoquen. Aquesta és la bilis que destil·len cada matí amb el cafè amb llet. Les independències civilitzades de Finlàndia, Noruega, Malta, Lituània, Eslovàquia, Flandes, etc... no compten i l'excepció de Iugoslàvia esdevé regla. Gosen dir cara alta que esperen una reacció antidemocràtica del seu poble, l'espanyol, per ofegar en sang qualsevol anhel democràtic d'independència. Quan els ideals arriben només a un pòster del "Che" i a la mala llet d'insultar el seu propi poble, les proclames reaccionàries sonen com una lletania llunyana d'una secta nostàlgica que des de les catacumbes ens vol fer combregar amb la seva foscor. Quan l'antifranquisme esdevé càtedra vitalícia i el pensament repetitiva escolàstica, teòlegs i catedràtics s'arpleguen per idolatrar temps passats, però no aconsegueixen ni això perquè vint-i-cinc anys després del maig del 68 molts encara tenim memòria per recordar que aleshores ells ja eren la reacció. Han substituït la militància per la comunió. Emboscats en el seu lloc de feina, donen testimoni diari de les seves elevades conviccions amb silencis calculats que, estúpids de nosaltres, prenem per discreció i intel·ligència quan no són sinó suficiència i simulació. Només treuen les urpes quan poden fer mal: aleshores, un més, un menys, tota la nòmina dels conspiradors dels anys setanta que no volien flors, però sí places de funcionaris, revifen i treuen el nas. Aprofiten qualsevol confrontació -fins i tot unes eleccions universitàries- per redactar el corresponent memorial de greuges, pontificar sobre la línia que separa el bé del mal, i donar la mà als derrotats per incorporar-los al front de l'odi.

i si no sou destres en l'art d'identificar-los darrera la seva jesuítica ponderació us diré que, a més a més, generalment són considerats simpàtics, educats i bones persones. No perden mai la calma.

No la perden per escampar que estam tan mal governats pels "nostres" que val més que ens governin "els forasters". No la perden quan, partint d'aquesta peregrina afirmació, demanen l'elaboració d'una "vertadera" teoria nacional per al nostre poble. No la perden quan estan baves dels valors "que els atorga la Constitució"; la mateixa Constitució que a ells els fa sentir

HA MORT CARLES MUÑOZ I ESPINALT

Dia 2 de març de 1993, a l'edat de 72 anys, va morir Carles Muñoz Espinalt (el Ripollès 1920) creador de la Ciència Psicoestètica, psicòleg de prestigi internacional i escriptor que va destacar tota la seva vida per lluitar per la independència de Catalunya. Persona d'una gran

coherència, Muñoz Espinalt va esser víctima del pacte de silenci propiciat des del pujolisme. Destaquen la seva *Obra Escrita* (Ed. El Llamp 1987), *Converses amb Carles M. Espinalt* d'Encarna Parreño (1984) i *Preludide la independència* (1992).

Catalans!!!

Aquest és el discurs més trist de la meua vida: Com dir-li l'últim adéu al Professor Carles M. Espinalt? Em rebel·lo a mi mateixa. No ho vull fer. Sento la necessitat de sacsejar l'ànima de cada català bo i remarcant-li: Sabeu que Catalunya ha perdut un geni i, l'únic home que, avui per avui, era capaç d'independitzar la nostra nació? Amb tot, temo que les meves paraules no tinguin la força necessària perquè el nom de CARLES M. ESPINALT i l'exemplaritat de la seva lluita patriòtica, us quedin gravats al cervell, talment com si us ho esculpís amb una escarpa i un martell. Fôra un pecat de lesa pàtria, que cada català deixés en l'oblit l'esforç i el mestratge que durant més de cinquanta anys de combat continuat ha dut a terme el nostre insigne prohom. Ell ha combatut durant tots aquests decennis, contracorrent i de manera incansable per tal d'assolir la Independència de Catalunya. Mai no li vaig conèixer ni un moment de descans, ni defallença. Sempre estava al peu del canó. Creia en Catalunya i se l'estimava més que a la seva pròpia vida. Volia salvar-la al preu que fos i haguera trinxat tota la immensa i transcendent obra espinaltiana, si amb això hagués pogut estalviar-nos l'esclavatge i la submissió que patim.

Vivia per Catalunya i, no de Catalunya, com fan la major part de polítics actuals. Aquesta actitud incòmoda a tota la "classe política", car posava en evidència que avantposen els seus miserables sous de diputats al benestar del nostre país. Conscient que la seva honradesa i rectitud molestava a gairebé tots els minidirigents de la nostra nació, li havia sentir repetir algun cop: "El dia que jo em mori, seran molts els qui ho celebraran amb una ampolla de cava". L'absència, avui aquí, de bona part dels màxims càrrecs del nostre mini-govern, demostren que àdhuc, després de mort, encertaria el diagnòstic. Sabia que, ell, representava la veu de la consciència a Catalunya, ja que encarnava als Pau Claris, als Antoni Gaudí, als Batista i Roca i, se'n feia una qüestió de dignitat patriòtica recordar-nos i ensenyar-nos com eren i com es forgen els autèntics dirigents. Repetia fins a amarar-se: CATALUNYA NECESSITA DIRIGENTS!!! S'HAN DE FORMAR DIRIGENTS POLITICS AMB CARACTER!!! A CATALUNYA LI CALEN UNS DIRIGENTS MOLT SUPERIORS A LA MITJA D'ALTRES NACIONS SI VOLEM SUPERAR L'INTENT DE GENOCIDI QUE SOFRIM, AMANIT AMB MÉS DE QUARANTA ANYS DE FEIXISME!!! Qui més ho denunciava això? Qui més s'atrevia a dir aquestes veritats? L'últim llibre que havia comentat amb el professor CARLES M. ESPINALT, era "L'orador" de Ciceró i, recordo haver-li llegit aquesta frase: "I la història,

testimoni del temps, llum de la veritat, vida de la memòria, mestra de la vida, missatgera de l'antiguitat, i amb quina altra veu, sinó amb la de l'orador, és encomanada a la immortalitat?".

Quina raó tenia Ciceró, si no hagués estat la brillant oratòria del Professor Carles M. Espinalt on haguérem anat a beure l'amarga història de Catalunya? Qui ens l'hagués ensenyat?

Amb tot, que cap dels seus enemics no es faci il·lusions, la lluita segueix. Ens ha passat la torxa del seu combat patriòtic molt abans del que tots haguérem volgut i, ara, la tenim nosaltres, els seus deixebles i, malgrat no poder comptar amb la seva reconfortable i encoratjadora presència, sabem que posseïm una gran obra i una ciència, la Psicoestètica, amb la qual podrem independitzar Catalunya.

CARLES M. ESPINALT, sabia com ningú que, els pobles, s'afermen i s'enforteixen, no a base de jocs, siguin o no olímpics, sinó amb obres immortals i, la seva ho és. Està cridada a revolucionar el món. Tot sovint, repetia, no sense fonament: "La Història s'haurà d'escriure abans i, després de la psicoestètica".

Tanmateix, la volada gallinàcia de molts ineptes, envejosos i botiflers, el féu objecte a ell i a la seva obra, d'innombrables pactes de silenci i calúmnies que, gairebé clamen venjança. Malgrat tot, vull creure que tots els genis són incompresos. S'avancen amb molts anys d'anticipació a l'esdevenidor i, això fa que el poble no camini al seu costat, però podem seguir les seves passes perquè CARLES M. ESPINALT ens deixa el qüest. demostrem que som dignes del seu llegat. No li destruïm l'única cosa que es duu a la tomba: La seva fe en CATALUNYA!!! i, així, per comptes de dir-li: Adéu!!! podem acomiadar-nos amb un: Fins sempre Professor Carles M. Espinalt!!!

VISCA CATALUNYA INDEPENDENT!!!

Encarna Parreño
Secretària d'Afers Exteriors de l'Associació
de Practicants de la Psicoestètica

(Discurs pronunciat el dia 4 de març de 1993 al cementiri de Montesquieu durant l'enterrament del professor Carles M. Espinalt)

Jaime Grimalt
Massot, c.b.
MATERIALS, MAQUINÀRIA,
EINES PER A LA CONSTRUCCIÓ

Tel.: 55 44 61
Fax 55 04 71

Avda. Baix d'es Cos, 82-84
07500 Manacor

"ciutadans lliures" i que, ves per on, nega al meu poble el dret d'Autodeterminació, dret que, amb total inconseqüència, ells consideren "irrenunciable". No la perden quan fomenten l'autoodi i el sentiment de culpa invocant que el rei En Jaume "també va arrabassar a sang i foc la cultura d'un poble establert des de feia segles a aquesta terra". No la perden quan manifesten que el seu "horitzó a curt termini" és el reiteradament fracassat projecte d'estat federal (espanyol, per descomptat).

Són, per acabar el retart, gent molt realista. Sens dubte.

Comunistes espanyols: el colonialisme d'esquerres

Jaume Sastre

Les condicions polítiques de colonització en què es troben els Països Catalans han originat una situació general complexa que encara avui resta per desentebolir. Mentre aquesta qüestió pendent no sigui tractada en profunditat i d'una manera radical, els catalans continuarem vivint immersos en la incomoditat de no entendre la gran majoria de fenòmens que es descabdellen davant nostre. I això és fotut! És greu que encara no tinguem una història completa i fonamentada de la colonització espanyola dels Països Catalans. Si la tinguéssim ens hauríem estalviat moltes llenegades, moltes confusions i una gran quantitat d'errors que ens han fet travelar dues i tres vegades en la mateixa pedra. Ara, però, ha arribat l'hora de treure el desllorigador de molts punts obscurs i confusos. Ha arribat el moment d'establir rabent la ratlla divisòria que indica el final de l'autocrítica i l'inici de l'autoodi. Cal plantejar-se les qüestions en fred i cal tenir prou valor per atacar d'arrel el problema. Hem d'obrir una nova i immensa perspectiva d'anàlisi que comporti una possibilitat semblant a un vertigen. Necessitam un estudi de les condicions i circumstàncies històriques de les quals sorgiren les actituds, els temors i els prejudicis actuals. Es tracta d'interrogar amb preguntes noves i ensembles d'escrutar amb nous ulls el passat recent i pretèrit ja que la incomprensió del present surt necessàriament de la ignorància del passat. Per acabar, doncs, amb el confusionisme, la diarrea mental, la desorientació, en definitiva, per fer front a l'esquizofrènia pròpia del colonialisme no hi ha millor teràpia de xoc que el debat a tomba oberta i sense xarxa protectora.

Dijous, dia 25 de febrer, a les pàgines d'UH es va publicar un article titulat **Les manipulacions del fet nacional** que anava signat per persones que cal situar, a excepció de Jaume Santandreu i de Blai Bonet, dins l'òrbita d'*Izquierda Unida*. ¿A què respon la redacció d'aquest text? Bé, si hem de fer cas de les raons que han donat els sotasignants, aquest manifest és resultat d'una sèrie d'elements prou preocupants que han observat en la situació política actual. Dintre aquests elements, en destacarem quatre: 1) A Balears s'està articulant un discurs nacionalista que prioritza les qüestions econòmiques com és l'espollació fiscal i passa a un segon terme les reivindicacions lingüístiques i culturals; 2) Existeixen publicacions des de les quals es reivindica a cara descoberta l'expressió **Barco de Rejilla**; 3) Comença a arrelar dins l'opinió pública la idea del Mahatma Ghandi segons la qual posats a triar entre el dolent i el pitjor, val més ésser governats per un govern propi encara que ho faci malament que per un govern foraster competent; i 4) Comença a obrir-se camí igualment la idea que en aquests moments, a Balears, a finals del segle XX i després de l'esboldrec del mur d'acer, dretes, esquerres, tant se val. Primer la independència.

Aquest manifest és l'exemple més rellevant que els comunistes espanyols són un feix de nirvis i estan neguitosos. Francament, a nosaltres ens plau molt aquesta notícia perquè la seva preocupació és la nostra satisfacció. Això demostra que l'independentisme està esclatant amb la fúria d'un volcà que entra en erupció després d'estar durant segles en activitat latent. La situació és aquesta i no n'hi ha d'altra. Les ànsies d'independència van pujant de to ràpidament, i això és

el que han captat els signants d'aquest manifest. Un manifest, tot s'ha de dir, que ha estat fet amb la mala intenció d'estendre el desconcert mitjançant una sèrie de fallàcies que tot seguit esbudellarem sense contemplacions. Vegem:

1) Els comunistes espanyols d'IU estan intranquils perquè han detectat dins Mallorca sentiments d'animadversió cap als "forasters" considerats poc menys que quintacolumnistes de la metròpoli colonitzadora. Ja és ben cert que aquests senyors per descobrir la injustícia necessiten que estigui a cents de quilòmetres de distància. Estam segurs que la gran majoria dels sotasignants tenen simpatia pel poble saharauí agredit ignominiosament pel rei del Marroc, Hassan II, que fomenta el trasllat de població marroquina cap al sud per forçar la reculada i la minorització dels saharauis. De fora estant, això ho entenen i ho veuen clar. El problema comença quan en comptes de parlar del Sàhara parlem dels Països Catalans i quan en lloc de parlar del Marroc parlem d'Espanya. L'any 1983, Leopoldo Calvo Sotelo va dir: **Hay que fomentar la emigración de gentes de zonas de habla castellana a Cataluña y Valencia para así asegurar el mantenimiento del sentimiento español que comporta.** ¿Per què en sortir el tema dels forasters, els comunistes espanyols d'IU perden els estreps, comencen a amollar barrabassades i a llançar acusacions de racisme, xenofòbia, cinisme, feixisme etc.? ¿Serà que a qui té la coa de palla aviat se li encén? La qüestió de fons és ben clara: els comunistes espanyols d'IU no volen reconèixer que Espanya, mitjançant la força de les armes, ha reduït els Països Catalans a la condició de colònia i com que oficialment, davant els organismes internacionals, no consta que som una colònia, aleshores es dediquen a estendre parany a fi de perllongar la situació d'opressió nacional.

2) Està demostrat que la simple paraula **Foraster** té la virtut de treure de polleguera les llumeneres d'IU. Diuen al manifest: **plantejar la qüestió en termes d'enfrontament visible o amagat, entre mallorquins o illencs de "pura sang" i forasters, no només ens mostra el rostre feixista, sinó que resulta suïcida atenent les reivindicacions nacionals.** ¿Qui ha parlat a Mallorca de mallorquins de "pura sang" a no ésser ells? És ben cert: els colonitzadors capgiren i bescanvien tots els papers. Han invertit amb una conseqüència aterridora l'equivalència dels valors, és a saber, **Colonitzador = noble = altruista = solidari // Colonitzat = victimista = insolidari = mesquí = racista = nazi...** Els colonitzadors europeus d'Àfrica, tot i que sotmetien econòmicament, políticament i espiritualment els pobles colonitzats, en el fons gairebé es consideraven que els feien un favor ja que els duïen el "progrés" i la "civilització". Aquest record històric és ben present dins el subconscient dels colonitzadors d'esquerres d'IU. Veuen dintre els mallorquins signes de racisme i de feixisme contra els forasters mentre ells s'autoabsolen d'aquest crim. Però, és clar, posats a parlar amb rigor, ¿hi ha algú més racista que la líder d'IU, Cristina Almeida, quan va retreure a Aznar que parlàs de portar un catalán al gobierno? Pilar Rahola va escriure: **En una mena de míting contra el líder del PP, Almeida va dir que Aznar era tan poc de fiar que fins i tot era capaç de portar "un catalán al gobierno".** La

disputada va ser fortament aplaudida quan va dir això. Probablement aquesta senyora està a favor de la biodiversitat, l'emocionen els nens d'Àfrica i va a totes les manifestacions en contra del racisme. Però menysprea un polític perquè ha nascut en una cultura diferent a la seva, no entén la diversitat lingüística i tracta un col·lectiu amb els mateixos tics racistes que teòricament combat: "un catalán!", com si dir això impliqués immediatament un reguitzell de baixos instints (Avui 8.XII.1992).

Per part meua ja ho he dit una infinitat de vegades. Esser foraster no és una qüestió de llinatges, és una qüestió d'actitud. És Foraster i per tant **Barco de Rejilla** qui actua com un colonitzador. En un dels primers articles editorials que vaig escriure per a *S'Arenal* titulat **Vatualmón de forasters!**, el desembre de 1989, vaig acabar amb una proclama que deia: **TREBALLADORS ESPANYOLS VINGUTS A LES COLONIES! Res no tenim contra vosaltres! Us han portat enganats a aquesta terra generosa que a tots plegats ens dona menjar! Esser foraster no és una qüestió de llinatges ni d'origen. Al contrari, bàsicament és una qüestió d'actitud! Recordau-ho: ningú no es pot sostreure a l'oblí i a l'explotació despietada de la metròpoli!** José Martí, líder de la independència de Cuba era fill de pare valencià, però així i tot va entendre que Madrid explotava indistintment tant l'indígena com l'immigrant, i per això mateix es va posar al capdavant de l'emancipació cubana!

3) Els comunistes espanyols treuen a rotlle el cas de Iugoslàvia amb la intenció de treure profit de la por i estendre la sensació que ve el llop: **no podem ignorar a quin grau de perversitat i deformació d'aspiracions populars poden arribar determinades visions i manipulacions pretesament nacionalistes. El cas iugoslau és ben present.** El que no diuen els autors del manifest és que, per exemple: a) Eslovènia va fer un referèndum d'autodeterminació dia 24 de desembre de 1990 que va donar un 88'5% dels vots a favor de la independència. b) Dia 25 de juny de 1991, el Parlament eslovè va declarar la independència d'una manera pacífica i democràtica. c) Dia 27 l'exèrcit d'ocupació serbi va treure els tancs al carrer per esclafar la independència. L'acció armada dels serbis va provocar prop de cent morts i va concloure dia 7 de juliol amb la seva derrota aclaparadora i amb la signatura del tractat de Brioner. I d) Dia 15 de gener de 1992, la CEE va reconèixer el nou estat independent i tot seguit també ho van fer els USA, Japó, Rússia, etc... ¿Per què els colonitzadors forasters d'*Izquierda Unida* tergiversen intencionadament els fets de l'ex-Iugoslàvia? ¿Què pretenen amb això? ¿Quina intenció oculta amaguen? Idò tot s'entén si reproduïm un fragment del diari *Avui* de dia 10 de juliol de 1991: **Divendres el líder d'IU (Julio Anguita) va alertar del perill que suposaria el reconeixement internacional d'Eslovènia i Croàcia perquè legitimaria les exigències independentistes de Catalunya i Euskadi.**

4) Els comunistes forasters d'IU volen justificar la colonització espanyola dels Països Catalans. Per això estenen una cortina de fum, amaguen, oculten, silencien

Comunistes espanyols...

el nom del borbó Felipe V i el **Decret de Nova Planta**, per exemple, i es remunten al segle XIII. Tots ells no ignoren que el passat no és una cosa inofensiva i morta, sinó que és un alligament constant del present i del futur. És per aquest motiu que manipulen d'una manera demagògica la figura històrica del rei Jaume I sense la qual no s'explica la catalanitat de Balears. Amb tota la mala llet d'aquest món, pregunten: **¿És que el nostre benvolgut rei en Jaume, a qui ara sembla que li dedicam flors, no va ordenar arrabassar a sang i foc la cultura d'un poble establert des de feia segles a aquestes terres?** Ja ho veis, doncs, Eberhart Grosske, Ignasi Ribas (l pensar que aquest senyor va esser president de l'OCB!), Carboneros i companyia retreuen que l'any 1229 el rei català Jaume I tragués els moros de Mallorca a sang i foc i repoblàs l'illa amb catalans, però, ¿per què no s'expressen en termes semblants sobre figures mítiques de la història d'Espanya com *Don Pelayo*, *Covadonga*, *El Cid*, *Fernando III el Santo*, la batalla de *Navas de Tolosa*, etc. etc? Més encara, prèviament a això, ¿per què no diuen que els moros van entrar l'any 711 a la península ibèrica a sang i a foc i que no van esser aturats fins a l'any 732, a la batalla de Poitiers, prop de París? ¿Per què oculten que Mahoma (570-632), la figura emblemàtica de l'Islam, en vida va participar a les batalles de Badr (624), Ohod (625), Medina (627) etc. i que va fer degollar i exterminar les tribus jueves d'Aràbia, vells i infants, com els *Qorayza*, els *Qaynoqa*, etc.? ¿Com és que els comunistes espanyols no diuen que termes com *guerra santa*, la famosa *Djihad*, o *ràtzia* són arabismes? Au vinga, que esperen a contestar! No hi ha entre els signants Carles Manera, un marxista que fa classes d'història a la UIB, au idò, caldrà veure què en diuen, ell i tots els seguidors de les tesis arabistes (*Polèmica dels moros*, 1971) de Miquel Barceló Perelló d'això? Naturalment nosaltres estam disposats a discutir si l'heroi català Jaume I (1208-1276) va esser un criminal de guerra però si prèviament es fa el mateix amb l'heroi espanyol *El Cid Campeador* (1043-1099) i si abans es reconeix que l'Islam és una doctrina expansionista que només durant la dinastia dels *Omeies* (660-750) va forjar per la força de les armes tot un imperi que anava des dels Pirineus fins a l'actual Pakistan passant per tot el nord d'Àfrica, Aràbia, Síria, Pèrsia, l'Índia etc. etc.? Entesos!

5) Els autors del manifest es carreguen el pujolisme seguint les teories del col.laboracionista Jordi Solé Tura, **per considerar el fet nacional com a patrimoni de la burgesia adinerada i tanmateix depredadora**, el tracten de **discurs d'importació** i desqualifiquen durament l'intent de crear a Mallorca un partit nacionalista de centredreta a l'estil de *Convergència i Unió*. Però, com s'atreveixen a dir això aquesta tropa de colonitzadors espanyols? Sobretot ells, la majoria dels quals militen en el partit foraster *Izquierda Unida* liderat per l'andalús Julio Anguita. Per què no diuen el mateix del PSOE, del PP, de CCOO, d'UGT, etc.? Hi ha més coses encara, ¿com poden qualificar el pujolisme de **discurs d'importació** si un grapat de línies més endavant diuen reconèixer els Països Catalans, això sí només com a fet cultural?

6) Dins la línia de desqualificació general del nacionalisme mallorquí, els comunistes forasters colonitzadors d'esquerres d'IU qualifiquen *S'Arenal de Mallorca* de **publicació antidemocràtica**. Ja l'any passat el secretari general del PCIB, Eberhart Grosske, va qualificar aquesta publicació de **revista propera al Ku-Klux-Klan** (D16 17.X.1991) i va fer costat a Antonio Alemany en les pressions per aconseguir la retirada de publicitat insitucional, cosa que pràcticament han aconseguit: **una revista com S'Arenal de Mallorca**

Cristina Almeida, el racisme dels colonitzadors d'esquerres.

(subvencionada amb doblers públics, com molt encertadament s'ha denunciat des d'aquest Diari) **anima sistemàticament posicions de caire xenòfob** (D16 27.X.1991)

¿Què vol dir exactament això de **publicació antidemocràtica**? En veritat, però, qui és el vertader antidemòcrata? Perquè està clar que si el Sr. Grosske arribàs el poder, amb l'acusació estalinista d'**antidemòcrates**, el primer que faria seria prohibir *S'Arenal* de la mateixa manera que el camarada Fidel Castro prohibeix la llibertat de premsa, persegueix, tortura, empresona i extermina la dissidència. No, si ja els coneixem massa bé aquests comunistes espanyols! Són tan autoritaris que olorem la seva pudor d'esbirros d'Stalin mil hores enfora! Tota aquesta guarda de botxins de les llibertats han oblidat que en un estat de dret les idees s'han de combatre amb les idees, el llenguatge s'ha de combatre amb el llenguatge, i si algú no en té prou amb això, doncs aleshores té el recurs de recórrer als tribunals de justícia. Però no, als forasters d'IU no els va bé això. Ells només coneixen la inquisició, el gulag, la discriminació, en definitiva, la repressió de la llibertat d'expressió. D'altra banda, ¿a què ve això d'acusar-nos de racistes i d'antidemòcrates pel fet de defensar l'expressió mallorquina **Barco de Rejilla**? ¿Dirien el mateix del crít antilimperialista **Yankee Go Home** en boca d'un vietnamita? ¿Era Ghandi un racista quan l'abril de 1942 va llançar la campanya **Quit India! English out off Indian!**? I els algerins ocupats per França, també eren uns xenòfobs quan cridaven **Françaises a la mer**?

El manifest dels comunistes espanyols d'IU és un grapat de parany, mentides, fal·làcies i contradiccions més. Per exemple, diuen reconèixer el dret irrenunciable d'autodeterminació dels pobles però en canvi acaben l'article invocant la Constitució espanyola de 1978: **els valors que com a ciutadans lliures ens atorga la Constitució**; una constitució racista que, per cert, nega el dret d'autodeterminació per una banda i per altra referma la supremacia de la llengua espanyola (dret d'usar i deure de conèixer) en perjudici de la llengua catalana a la qual només es reconeix el dret d'ús. Com es menja això? Voleu més contradiccions? Per exemple, critiquen el pacte autonòmic PSOE-PP, cosa que ja ens va bé; parlen d'un estat federal espanyol; tot això mentre

el seu líder, Julio Anguita, és notícia constant per declaracions com: **Anguita critica l'autonomia excessiva dels òrgans regionals del partit** (El País 13.VII.1991) o **El president d'Izquierda Unida (IU), Julio Anguita va expressar ahir amb tota claredat que el grau d'independència que ha mantingut fins ara Iniciativa per Catalunya (IC) haurà d'acabar en el futur. En les vigílies de l'assemblea general d'IU, Anguita va indicar que les relacions entre els dos partits "han de partir de la premissa de l'existència d'un estat federal"** (Avui 23.XI.1990); etc. etc.

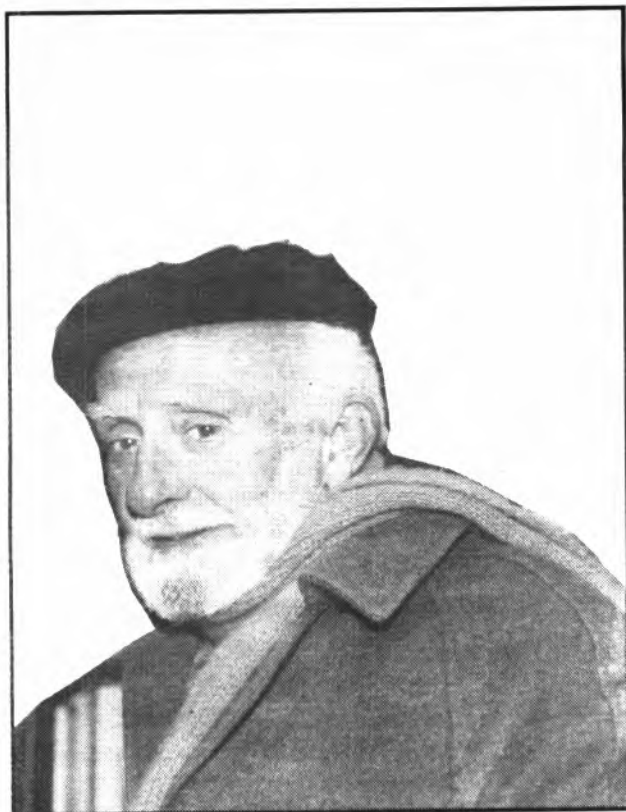
Els comunistes espanyols desqualifiquen Josep Melià, perquè *Els mallorquins* (1967) va esser **escrit des dels privilegis que atorgava "l'ancien régime"**. Bé, a dir veritat, nosaltres mateixos hem criticat reiterades vegades Josep Melià per uns motius que no són precisament els mateixos que ara al·leguen els comunistes espanyols. Francament, pensam que els senyors d'IU no són ningú per anul·lar Melià únicament en base al seu passat franquista per la senzilla raó que si s'accepta aquesta desqualificació aleshores també s'hauria de blasmar Francesc Macià, el president de Catalunya que prèviament havia estat coronel de l'exèrcit espanyol, Ahmed Ben Bella, Mohamed Abd el-Krim o el Mahatma Ghandi, que quan va anar a estudiar dret a Londres (1888-1891) va voler ocultar, amb el resultat de fracàs estrepitos, els seus orígens indús i va intentar menjar, vestir i declamar com un perfecte *gentleman* de la metròpoli. I amb això que quedí clar que no volem posar de cap de les maneres Josep Melià a l'alçada d'aquests personatges esmentats, però sí que volem posar de relleu que els comunistes espanyols parlen des d'una òptica imperialista espanyola.

En resum, el manifest **Les manipulacions del fet nacional** són el signe més palès del colonialisme espanyol d'esquerres. Aquest text transllueix l'arrogància doctrinària i el concepte de superioritat propi dels colonitzadors que, considerent-se com a persones de rang superior respecte dels indígenes, desqualifiquen en bloc i sense mirar prim les institucions i els líders autòctons, des del Govern Balear, a la UIB CAEB, OCB passant pel Govern Canyelles, el Govern Pujol etc. etc. Ja ben diuen que per adonar-se de l'aire corromput que hom respira dins una soll, cal sortir a fora de tant en tant. Els comunistes espanyols d'IU duen la merda tan aferrada a la boca i la tenen tan a la vora del forat del nas que són incapaços ells mateixos de sentir la ferum pròpia. S'autoproclamen gent progressista, d'esquerres, solidària, antiracista i d'esperit universalista quan en realitat tenen un punt de vista més nacionalista, espanyol, és clar! que ningú. Ells es pensen estar per damunt del bé i del mal però, en realitat, estan tan ficats dins la bassa de fems que és per això que no se n'adonen de la pudor imperialista que fan. De tots els sotassignants, si hi ha qualcú que no lliga amb tot el que acabam de dir, aquests són Blai Bonet i Jaume Santandreu. De Santandreu volem pensar sincerament que els instigadors del text li han ficat un gol per tot l'escaire. Ens consta que alguns dels signants van ajudar Santandreu a l'hora d'aixecar l'*Hòspital de Nit* i ara *Es Refugi*. Bé se veu que ara li han passat factura i han evidenciat una amistat interessada. En qualsevol cas, la pitjor excrescència de la colonització es diu autoodi. La psicoanàlisi ha demostrat que totes les agressions que no descarreguen llur tensió cap enfora es giren cap endins. Llavors l'autoodi, l'autonegació, l'autocrucifixió fermenten dins l'esperit de la víctima com la cuca orba rosega les arrels ocultes d'un arbre. Ja se sap: l'autoodi, com la llet entretinguda, es torna agre i verinosa contra un mateix.

SEGONA RELACIÓ DE FIRMES

101.	Escanellas, Catalina	Estudiant	134.	Galmés, Bernat	Pagès	167.	González, Marcelina	Planxadora
102.	Guaita, Esperança	Estudiant	135.	Galmés, Joana M ^a	Estudiant	168.	Oliver, Catalina	Cosidora
103.	Jaume, Xavier	Estudiant	136.	Umbert, Maria	Mestressa de casa	169.	Sastre, Joana	Cosidora
104.	Llinàs, Andreu	Estudiant	137.	Llinàs, Antoni	Foraviler	170.	Miralles, Rosa	Ripuntadora
105.	Luna, Mireia	Estudiant	138.	Umbert, Nofre	Foraviler	171.	Miralles, Antònia	Ripuntadora
106.	Roig, Joana M ^a	Estudiant	139.	Cabrer, Joan	Guàrdia Jurat	172.	Salamanca, Francesc	Delineant
107.	Amengual, Biel	Estudiant	140.	Bennàssar, Felip	Fuster	173.	Roig, Bartomeu	Llanterner
108.	Vicenç, Pere	Estudiant	141.	Tugores, Eliseu	Estudiant	174.	Arboledas, Francisco	Xófer
109.	Oliver, Silvia E.	Estudiant	142.	Sureda, Josep	Atur	175.	Font, Pep	Xófer
110.	Martínez, David	Estudiant	143.	Sureda, Monserrat	Treballador a les coves dels Hams	176.	Calderón, José	Zelador
111.	Borel, Laia	Estudiant				177.	Rur, Xesc	Zelador
112.	Alonso, Cristina	Estudiant	144.	Servera, Gabriel	Picapedrer	178.	Bennassar, Ramon	Xófer
113.	Castilla, Catalina	Estudiant	145.	García, Francisco M.	Atur	179.	Bibiloni, Pep	Mecànic
114.	Quetgles, Joan	Professor	146.	Sureda, Jaume	Jardiner	180.	Pujol, Josep	Pintor
115.	Montell, Maria del C.	Hostaleria	147.	Llompert, Guillem	Magatzemista	181.	Lladonet, Joan	Mestre d'escola
116.	Sancho, Gabriel	Fuster	148.	Sureda, Lluís	Llanterner	182.	Riera, Antònia	--
117.	Tugores, Miquel	Hostaleria	149.	Nadal, Sebastià	--	183.	Lladonet, Francesca	Estudiant
118.	Puigros, Francisca	Hostaleria	150.	Nadal, Antoni	Comerciant	184.	Nicolau, Joan	Granador
119.	Riera, Joan	Hostaleria	151.	Miquel, Maria	Mestressa de casa	185.	Lladonet, Antònia	Estudiant
120.	Manresa, Isabel	Hostaleria	152.	Perelló, Josep	Hostaler	186.	Alarcón, José Ramón	Estudiant
121.	Samsó, Francisca	Hostaleria	153.	Orell, Josep Lluís	Hostaler	187.	Celso, Andreu	Mestre d'escola
122.	Zuzama, Manuela	Hostaleria	154.	Perelló, Maria	--	188.	Coll, Bernat Lluís	Mestre d'escola
123.	Avellà, Isabel	Hostaleria	155.	Femenias, Francesca	--	189.	Bonnín, Josep Lluís	Mestre d'escola
124.	Brunet, Francisca	Hostaleria	156.	Rado, Julià Pere	Electricista	190.	Montserrat, Miquel	Mestre d'escola
125.	Galmés, Martí	Estudiant	157.	Terrassa, Bartomeu	M. Industrial	191.	B. Moll, Jaume	Mestre d'escola
125.	Roig, Bartomeu	Picapedrer	158.	Gervilla, Angel	Calefactor	192.	Cabot, Miquel	Mestre d'escola
126.	Fullana, Joan	Picapedrer	159.	Bosch, Josep	Mecànic	193.	Vicenç, Antoni	Prof. EGB
127.	Sampol, Bartomeu	Picapedrer	160.	Calafell, Rafel	Mecànic	194.	Ramis, Antoni	Mosso de picapedrer
128.	Llull, Miquel	Atur	161.	Mora, Josep	Mecànic	195.	Rodríguez, Pablo	Atur
129.	Tugores, Malén	Estudiant	162.	Amer, Gabriel	Mecànic	196.	Crespí, Neus	Treballadora social
130.	Sureda, Joan	Picapedrer	163.	Daviu, Catalina M ^a	Cosidora	197.	MasMiquel, Joan M.	Estudiant
131.	Martínez, Pedro	Picapedrer	164.	Hernández, Margarita	Cosidora	198.	Mut, Josep	Animador
132.	Galmés, Martí	Picapedrer	165.	Moragues, Catalina	Cosidora	199.	Alvarez, Isabel	Dibuixant
133.	Adrover, Tomàs	Picapedrer	166.	Vicens, Catalina	Cosidora	200.	Calderón, Miquel	Estudiant

¿QUÈ PENSAU DE LA RETIRADA DE MÉS D'UN 95% DE LA PUBLICIDAD INSTITUCIONAL A S'ARENAL DURANT L'ANY 1992?

Miquel Morell
(Escultor)

Es pot estar d'acord o no amb un article però decidir la retirada de publicitat és un acte antidemocràtic quan es gasten milions i milions amb actes culturals que no tenen res a veure amb la cultura.

Antoni Artigues
(Sociolingüista i professor de l'Escola Universitària de Magisteri)

En una societat en què quasi tots els que es mouen (quasi tot el poder) ho fan per INTERESSOS PARTICULARS i, per tant, són VENALS, el poder se sent incòmode davant uns observadors i uns analistes lliures i de sòlida documentació i argumentació; i més si la seva ideologia no és demagògica, estantissa o nazi sinó basada en un sentiment nacional català que, més enllà de paraules concretes, connecta amb el poble. Aleshores el poder mostra el llautó i gent de distints partits (regionalistes, socialistes, liberals, NOSTALGICS DEL FRANQUISME) es donen la mà per actuar com el més feixista dels ministres de l'interior espanyol CONTRA EL NACIONALISME CATALÀ; i això, la democràcia, ho permet!

Jordi Descatllar i Blanes

És una cosa inqualificable i ignominiosa.

COMITE DE DEFENSA

S'Arenal de Mallorca

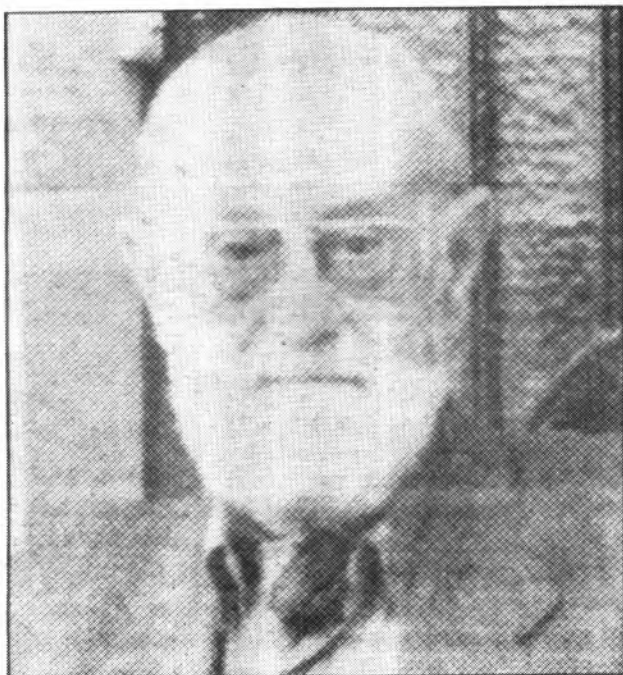
S'ARENAL DE MALLORCA, el mitjà de comunicació escrit en llengua catalana més popular i de més tirada a Balears, durant el transcurs de l'any 1992 ha vist reduït en més d'un 95% la publicitat institucional a causa de les pressions i gestions, fins i tot parlamentàries, realitzades per gent colonitzadora al servei de l'estat espanyol. **S'ARENAL DE MALLORCA** és una publicació en llengua catalana fundada l'any 1979, que va sorgir i s'ha mantingut dins una zona difícil d'alta concentració turística i de forta immigració. **S'ARENAL DE MALLORCA** s'ha caracteritzat per la defensa constant de la llengua de la nostra nació, per constituir una eina puntera en defensa de la nostra identitat nacional, per crear consciència de poble i per defensar les llibertats democràtiques. Els/Les sotasignants sol·licitam a les autoritats públiques que no discriminin **S'ARENAL** en matèria de publicitat institucional i consideram que és injust utilitzar els fons públics com a instrument de coacció per intimidar la llibertat de premsa. Tot demòcrata s'hauria de mobilitzar davant la caça de bruixes i l'atemptat contra la llibertat d'expressió de què és víctima un mitjà de comunicació que, com **S'ARENAL**, s'ha distingit per acollir les opinions més diferents i per respectar el dret de rèplica. Per tot això, exigim als màxims responsables del Govern Balear, del Consell Insular de Mallorca, dels Ajuntaments etc. que acabin amb aquesta discriminació i que a més no continuïn amb l'incompliment de la article 32 de la *Llei de Normalització Lingüística* que estableix: **Els poders públics de la Comunitat Autònoma donaran suport econòmic als mitjans de comunicació que emprin la llengua catalana de forma habitual.** En una societat normal hauríem fet un *Aplec d'Amics*. En aquests moments, davant la injusta discriminació de què és víctima **S'ARENAL** ens veim obligats a constituir-nos en Comitè de Defensa.

Ciutat de Mallorca, 20 de gener de 1993

**JOSEP Mª LLOMPART GUILLEM D'EFAC JAUME SANTANDREU
BIEL MAJORAL MIQUEL LÓPEZ CRESPI**

LLINATGES	NOM	PROFESSIO	D.I.

Apartat de Correus 124- 07600 - S'ARENAL Telèfon 265005 Fax: 269941

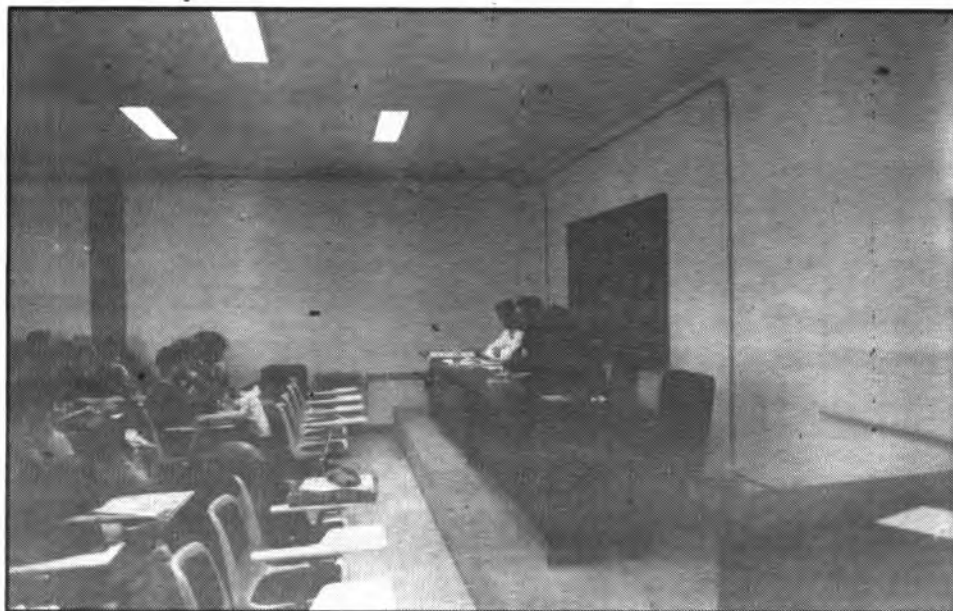
COMUNICAT ALS NOSTRES SUBSCRIPTORS, LECTORS I SIMPATITZANTS

S'ARENAL DE MALLORCA passa per un moments difícils atès que s'han amuntegat a l'horitzó dues amenaces. Per una part una dura recessió econòmica que afecta amb més intensitat la petita i mitjana empresa mallorquina. Aquest fet, que perjudica també el conjunt de la premsa en general, ha provocat una reducció dels ingressos per publicitat que han estat compensats en gran part per l'augment constant de vendes i de subscriptors. Hi ha però una segona amenaça més important. Durant l'any 1992, **S'ARENAL** ha vist retallat en més d'un 95% la publicitat oficial de les institucions a causa de la persecució política de què som víctimes. Qui ha duit la iniciativa i la veu cantant contra **S'ARENAL** al si de les institucions ha estat el diputat del PSOE, Sr. Damià Ferrà - Ponç qui ens va acusar sense cap mena de prova i d'una manera absolutament injusta d'esser un perill per a les llibertats democràtiques. La caça de bruixes contra **S'ARENAL** és per damunt de tot una persecució política contra la llibertat de premsa i contra un mitjà de comunicació independent en llengua catalana. Davant aquesta injustícia i per fer front a aquesta situació difícil, ens veim obligats a fer una crida a tots els subscriptors, lectors i simpatitzants i hem posat en marxa una doble iniciativa:

1) **CAMPANYA DE CAPTACIÓ DE NOUS SUBSCRIPTORS.** ¿Coneixeu algú dins el vostre cercle d'amistats, de la vostra família, del vostre lloc de feina, etc. que té inquietuds per la defensa de l'economia, del medi ambient, de la llengua i cultura de la nostra nació? Idò animau-los que se subscriguin o en tot cas regalau-los una subscripció a **S'ARENAL DE MALLORCA**. Només que cada subscriptor actual de **S'ARENAL** aconseguís fer una altra subscripció, això suposaria una injecció econòmica molt important que contribuiria a capejar el temporal. *Animau-vos! Encara que a vegades no ho sembli, tots podem fer molt per S'ARENAL!*

2) **CAMPANYA DE SUBSCRIPCIÓ VOLUNTÀRIA DE SUPORT.** En aquests moments una subscripció anual a **S'ARENAL** (24 números) costa 3.000 pessetes, una quantitat que si la dividim pels 365 dies de l'any surt a una xifra als voltants de les 8 pessetes diàries. La subscripció de suport suposa doblar aquesta xifra i pagar 6.000 pessetes anuals, això mentre duri aquesta injustícia.

Totes les persones que vulguin ajudar **S'ARENAL** d'aquesta manera es poden posar en contacte amb la nostra redacció. **Telèfon 265005. Fax. 269941.**

Dijous, dia 4 de març, a les 11 hores del matí es va presentar el Comitè de Defensa de S'Arenal a la Universitat de les Illes Balears. En aquest cas van parlar Jordi Pujol, portaveu del BEI, i Jaume Sastre per part de S'Arenal. Durant els pròxims mesos està previst presentar el Comitè de Defensa per la majoria de pobles de Mallorca, instituts, al Cafè l'Havanna de Palma etc. i també fer una sèrie de visites a diverses organitzacions de la societat civil i als màxims representants dels partits polítics.

Dilluns, dia 22 de febrer, els integrants del Comitè de Defensa de S'Arenal, Jaume Santandreu i Guillem d'Efak, van visitar el president de l'Obra Cultural, Antoni Mir. Durant l'entrevista el Sr. Mir es va comprometre a dur a la pròxima reunió de la junta de l'OCB, redactar un comunicat de solidaritat amb S'Arenal de Mallorca.

El TAV i les autopistes

Per què no el TAV, que és més rendible -el del "corredor mediterrani"- i en canvi sí que malbaraten els diners del contribuent amb un AVE car, poc aprofitable i fora de la xarxa europea -AVE Madrid-Sevilla-?

Evidentment que no per les raons de mal pagador que donen des de Madrid, que de tan infants fan pena (que "hauria de pagar en totes les estacions"). Sembla prou clar que temen que, en connectar el corredor mediterrani amb la frontera francesa, les autoritats catalanes -i eventualment les valencianes- aposten per la modernitat del TAV connectant amb la xarxa europea, de l'ample europeu i, per tant, com va dir cert diari oficios del Govern, "la frontera europea (de ferrocarrils) es traslladaria a València (Catalunya i València quedarien connectades a Europa). Per al nacionalisme mesetari això és intolerable, perquè els faria augmentar el complex d'inferioritat econòmica que pateixen, sempre escurant-nos "solidaritats" que ni ens consulten.

L'altra raó és que la via més directa de Madrid a Berlín (que és el projecte de TAV europeu) és per Saragossa-Lleïda i, per als nacionalistes carpetovetònics, comptarà sempre Madrid, no "las provincias". Ja sabeu: Madrid els ha de ser símbol de la Hispanitat i de la modernitat cap a l'Imperi. Madrid über alles.

Però ara anuncien que sí que tindrem TAV Madrid-València. I és que els "young spanish na-

tionalists" (que diuen a l'Administració nord-americana) saben molt bé -no són a la figuereta, com nosaltres encara, amb absurdes disquisicions- l'Espanya de disseny que volen prefabricar-nos: un pop enmig de la "Meseta" amb potes-TAV (i autovies) que retinguin i xuclen la riquesa de la "provincias" per a redistribuir-la segons els seus interessos polítics. Per a ells és intolerable un eix polític Barcelona-València, ni res de modern i europeu pel corredor mediterrani, perquè és la principal regió econòmica de l'Estat (1/3 del PNB) i temen el corresponent protagonisme polític. Després de tantes intoxicacions contra els catalans i Catalunya, permetre un vertebrament polític o modern d'allò que culturalment i econòmicament ja té molta base (l'eix Alacant-València- Barcelona-Perpinyà) fóra com amollar el Comte de Montecristo perquè sí: els Països Catalans que van anul·lar "por justo derecho de conquista" el Decret de Nova Planta de 1714.

I qui no s'ho vulga creure (les inèrcies tardofranquistes pesen encara i hi ha coses que són un repte bell i terrible que fa vertigen a molts: això és de comprendre), que mire altres dades com ara el quilometratge construït en autopistes de peatge/autovies gratis, segons autonomies (dades oficials fins a 1991): Catalunya: 488 km de peatge per 109 de gratuïts, País Valencià: 283 per 260 km (respectivament), Galícia: 134 per 24, Aragó: 163 per 164. Però en canvi: Castella la Manxa: No cap km pagant per 551 gratis, Madrid: 14 pagant per 368 gratis, Andalusia: 94 per 454, Castella-Lleó: 199 per 474.

Així tenim que Galícia paga en un 85%, Catalunya en un 84%, el País Valencià en un 52%, l'Aragó en un 50%, Castella-Lleó en un 29%, Andalusia en un 17%, Madrid en un 3% i Castella-la Manxa no paga ni un duro.

L'Estat neocentralista no és sols que afavorisca la clientela de votants de l'actual govern (València vota al partit del govern però no en surt afavorida), ni tampoc, simplement anivella rendes, (Galícia és pobre i és la més perjudicada, Madrid és rica i en surt especialment beneficiada). L'Estat neocentralista aposta descaradament per un disseny carpetovetònic i colonial: tots els camins, especialment els gratuïts i moderns, han de sortir i morir a Madrid, ahora que cal evitar la lliure intercomunicació dels indígenes de províncies sense prèvia censura madrilenya (el cas de TV3 al País Valencià fa pocs anys fou prou aclaridor de la psicopatologia de domini que recorre les venes del neocentralisme). Comptem amb l'acovardiment dels "provincianos" ignorants que no volen pensar en termes "nacionalistes". I, si algú s'atreveix, li trauen el Sr. Rodríguez Ibarra o algun altre falcó de via sèrbia.

A principis d'aquest mes de febrer passat, el subsecretari d'Interior espanyol, Santiago Varela, acompanyat del director general de Política Interior, Fernando Puig, van visitar Marroc per tal de conèixer de prop el sistema autonòmic marroquí, un dels estats més feudals i autoritaris i incivils de tot Africa. Deia la premsa que la raó de la visita era estudiar la descentralització autonòmica del país àrab, "fàcilment comparable a l'espanyola" (que no a l'alemanya, per cert). el ministre marroquí Driss Basri va definir molt bé els resultats de la visita amb aquestes paraules: manifestà "la semblança entre les administracions (autonòmiques) marroquí i espanyola. Té tota la raó, Sr Basri.

Tres raons per oposar-se a la incineradora de Son Reus

1. Impacte sobre la salut pública. La incineració dels residus és la principal font de generació de les substàncies més tòxiques que es coneixen, les DIOXINES. Són components químics no naturals, és a dir, no es troben a la naturalesa, i són persistents i acumulatius en tots els organismes vius, fins i tot en les persones. Segons l'Agència de Medi Ambient dels Estats units, les dioxines poden provocar càncer a les persones, disminuir les defenses de l'organisme i produir alteracions en la reproducció.

Les incineradores emeten també altres substàncies perjudicials per a la salut, com els metalls pesants (plom, mercuri, cadmi, etc), gasos àcids i partícules, sobre les quals queden adherits els metalls pesants, que no són retinuts pels filtres, i penetren fàcilment a l'organisme.

La incineradora de Son Reus emetrà, si es construeix, les substàncies tòxiques esmentades anteriorment, incloses les dioxines.

L'Associació de metges de Munic, Alemanya, que representa a 12 doctors en Medicina, firmaren l'any 1990 un manifest contra la incineració de residus i a favor d'alternatives basades en la prevenció de la generació dels residus i en la separació dels materials en origen.

2. Impacte sobre el Medi Ambient. Les emissions a l'atmosfera, a través de la xemeneia, les aigües residuals procedents del rentat de gasos que s'emeten, i les cendres que resulten del procés d'incineració són les fonts contaminants responsables de l'impacte ambiental de la incineració.

3. Malgastament de recursos. La incineradora de Son Reus destruiria 400.000 tones anuals de materials que podrien esser reutilitzats o reciclats si se realitzàs una separació en origen. Les primeres matèries destruïdes en el forn d'incineració han d'esser extretes de bell nou per a fabricar els productes que, després d'esser utilitzats, tornaran a convertir-se en residus.

Separació en origen: una alternativa ecològica i econòmica.

La incineració i la separació dels residus són dos sistemes absolutament incompatibles. Mentre els materials són "bens" en un sistema de separació en origen, pel contrari aquests mateixos materials són el "combustible" en la incineració; i sense combustible no se pot incinerar.

La incineradora de Son Reus bloquejaria qualsevol iniciativa nova de recollida selectiva en origen i acabaria per aturar aquelles que ja s'han iniciat.

Carta al director

L'abocador de Son Reus

L'agrupació local de Convergència balear de Bunyola, considera que el projectat abocador de Son Reus és un atemptat molt greu i una amenaça al medi ambient, a la salut pública i a la qualitat de la vida, una hipoteca per a tot Mallorca, especialment per als termes de Bunyola, Palmanyola, i el pla de Mallorca en general, sens oblidar l'Hospital de Calbet.

Aquesta Agrupació considera que s'ha de retirar immediatament aquest projecte, que podria omplir de gasos tòxics, cendres tòxiques i altres elements verinosos el nostre medi ambient, sense possibilitat de tornar enrera.

Creim que avui s'han d'aplicar les tècniques de reciclatge que ja utilitzen a altres llocs del món i que no posen en perill la vida humana.

Demanam al Partit Popular de Palmanyola que parli amb claredat i no creï més confusió. Igualment demanam a l'ELM de Palmanyola, en mans del PP, un clar rebuig al projecte de nova incineradora i recordam al vocal del PP a l'ELM que aquest és també el seu problema.

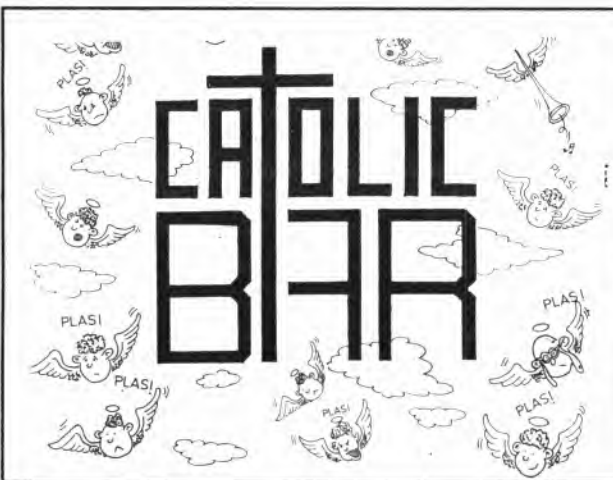
Esperam i desitjam que el seny, una de les característiques del nostre poble, s'imposi a altres interessos.

Feim una crida al CIM perquè reconsideri la seva postura, i al PP perquè prengui consciència d'una vegada de la importància de preservar la nostra terra per a les futures generacions.

Donam suport a la posició de l'Ajuntament de Bunyola en aquest aspecte. De poc ens pot servir una gran entrada al poble, un camp de futbol o un centre de la tercera edat, que per cert encara són projectes, després de dos anys, si contaminam el medi ambient.

Agrupació de Convergència Balear de Bunyola-Palmanyola

Ricard Colom
Castelló

S'Arenal
de Mallorca

265005

Carta oberta a don Joaquín Pérez

Traverso, ex-subdirector general d'«Es Crèdit»

Ja tenc dificultats, inclús per encapçalar la seva carta, ja que no li puc dir "molt senyor meu", perquè em va demostrar amb les seves actuacions que, de senyor, no en té res. Tampoc puc dir "amic meu", "estimat amic", perquè per haver estat el meu botxí demostrà que, a més de ser covard, d'"Amic meu" no en té ni el folre.

Se'n recordarà que vostè, en el seu pas pel Banc del Crèdit Balear, encara que fou en to menor al brau JOSÉ GÓMEZ, va seguir insistint a controlar despeses i adquisicions dels Nigorra, de MIQUEL i de la CORONACIÓ. Record que dos mesos abans de ser executat per vostè, seguint, tal com em va dir, les instruccions del president Nigorra, em va cridar al seu despatx i em demanà que a requeriment del conseller delegat don JOSÉ MORENO, que el més prest possible desitjava conèixer les despeses dels vehicles que utilitzava a Palma i a Madrid don MIQUEL NIGORRA i la seva esposa, i també les despeses de Telefònica tant de les línies directes del seu despatx de Palma, com també de la línia telefònica del cotxe del banc de Madrid.

Això ja fou l'últim, el cul de sac final de totes les seves inquisicions i sollicituds. Per això li record que per mi també representà el final.

La seva acció, ben segur, fou, com he dit, molt més suau que la d'alguns predecessors seus, encara que, en "petit comitè" no es cansava de comentar, i posar adjectius, a la conducta i aprofitament del càrrec de MIQUEL NIGORRA i de CORONA, als quals qualificava d'apofitats, i no entenia com se'ls tolerava aquesta situació ja que no tenia notícies que en cap banc concertat, ni al BANCO DE ANDALUCÍA, d'on vostè venia, passassin semblants irregularitats.

Me'n record que a vostè li féu molta de gràcia els comentaris i coverbos sobre els NIGORRRRA, tals com:

El que em digué don JOAN NIGORRA, pare de Miquel Nigorra, a Cala Figuera: "Gamundí, el meu fill s'ha torbat molt per casar-se, però així i tot ha arribat a temps de patir. ¡Vaja una peça amb na Corona!, ho passarà de metro en Miquel!"

Corona Cobián, quan feia un mes de la mort de don JOAN NIGORRA, pare del seu espòs, MIQUEL NIGORRA, em va dir en el seu despatx de la plaça d'Espanya: "Joan, no vull veure pus mai pel banc als amics de don Joan. Xerren i diuen massa coses. No ens interessa que vinguin per aquí. Dins la banca tots aquests coverbos que contenen de don Joan no convenen gens ni mica. Me'ls tregui de sobre".

La CORONACIÓ DE NIGORRA sempre ha envejat TOMEU SITJAR, degà del Col·legi Oficial d'Advocats, per la seva intel·ligència, astúcia i gran preparació, en contraposició al seu marit MIQUEL.

Don JOAN NIGORRA posà TOMEU SITJAR ja des d'un principi amb al seu fill MIQUEL perquè els veia sempre junts en el pervenir de la vida. SITJAR, durant molts anys ha apuntalat l'irregular i de poc criteri MIQUEL NIGORRA.

CORONA COBIAN, esposa de MIQUEL NIGORRA, i actual Vice-Presidenta del BANC DE CRÈDIT BALEAR, no ha estat satisfeta fins que ha romput les relacions professionals del seu antic bufet d'advocats, així com permetre que TOMEU SITJAR dimitís com a conseller del Banc ja que sempre ha tingut ben clar qui podia fer ombra a qui,

i que TOMEU SITJAR impedia que la CORONACIÓ DE NIGORRA manejàs al seu vent al seu espòs i president MIQUEL NIGORRA.

La llàstima més grossa ha estat que el president d'"ES CRÈDIT", MIQUEL NIGORRA, no tingués el temperament suficient per posar, i tenir a retxa, la seva esposa CORONACIÓ, en lloc de dur amb dubtosa dignitat, damunt les espatlles, a la seva esposa i vice-presidenta amb corona d'espines, d'ansies de poder i de diners.

Com li deia, don JOAQUÍN, totes aquestes xafarderies, i moltes més, que diré en altres cartes, que per dir que són xafarderies no vull que es pensi que no són realitats com un temple, li agradaven a vostè, se'n reia i les qualificava a la seva manera ampliades amb les opinions d'alguns dels seus superiors immediats.

Seguesc lamentat, senyor PÉREZ TRAVERSO, la manca al BANC DE CREDIT BALEAR de directors i sub-directors generals de Balears, injustificablement en un banc com ES CRÈDIT, amb cent vint-i-un anys d'existència. Només el BANCO DE ESPAÑA en posà un fa molts d'anys, però als Nigorra mai els ha interessat que les seves gents, que saben massa, prosperassin i fessin prosperar el Banc.

El supòs assabentat que a la fi, i davant el jutge

d'Instrucció, del Jutjat número 6 de Palma de Mallorca, MIQUEL NIGORRA recentment ha reconegut que efectivament comprà les cases de la possessió de Santa Ponça per tan sols 18 milions de pessetes. Crec que aquesta joia arquitectònica, del segle XIII, hauria d'estar en mans del GOVERN BALEAR, i que les hi compràs, als NIGORRA, pels 18 milions que en pagaren, més l'afegit pels interessos legals dels anys transcorreguts. Amb això, entenc, es podria normalitzar aquesta situació i fruir-ne el poble i els visitants de l'extraordinària joia arquitectònica que són aquestes cases.

No tenc moltes ganes d'estendre'm més amb vostè ja que encara segueix latent en la meua memòria el dia que vostè me mandà pujar al seu despatx i en to apagat, i sense mirar-me a la cara, em va dir: "Senyor GAMUNDÍ de vegades ser subdirector general del Banc és llastimós, i hi ha situacions tristes i lamentables que em repugnen haver de comunicar i avui, i ara, és una d'elles. Senyor GAMUNDÍ, seguint les instruccions del president del Banc, don MIQUEL NIGORRA, i pels motius que vostè supòs que sap, queda cessat de tots els seus càrrecs en els serveis centrals del banc i empreses filials, i se li dona un temps de set dies per incorporar-se com a director de la Urbana Sindicat (devora el barri xino)".

Vostè ha estat, don JOAQUÍN, una de les persones que m'han vist plorar. No vaig plorar, senyor PÉREZ TRAVERSO, per covardia, sinó de ràbia de veure el preu que havia de pagar per haver intentat ser honest com a apoderat del Banc, i fidel als meus superiors més immediats, sense que aquest darrers em donassin una mà, un dels quals, vostè, no va moure ni un dit en defensa meua, coneixedor de la meua enemistat personal amb MIQUEL NIGORRA i la CORONACIÓ DE NIGORRA.

MIQUEL i la CORONACIÓ amb aquesta actuació acabaren d'esclafar la meua depauperada dignitat i honor. Vaig arribar a sentir-me totalment denigrat i esmicolat.

Vull que sàpiga que encara que, i sobretot per mor del gran esperit i col·laboració que vaig rebre sempre del meu apoderat de l'Agència Urbana Sindicat, i el seu personal en general, que els resultats de l'agència foren positius i ascendents, però física i psíquicament em vaig enfonsar, vaig emmalaltir, i ho vaig perdre tot.

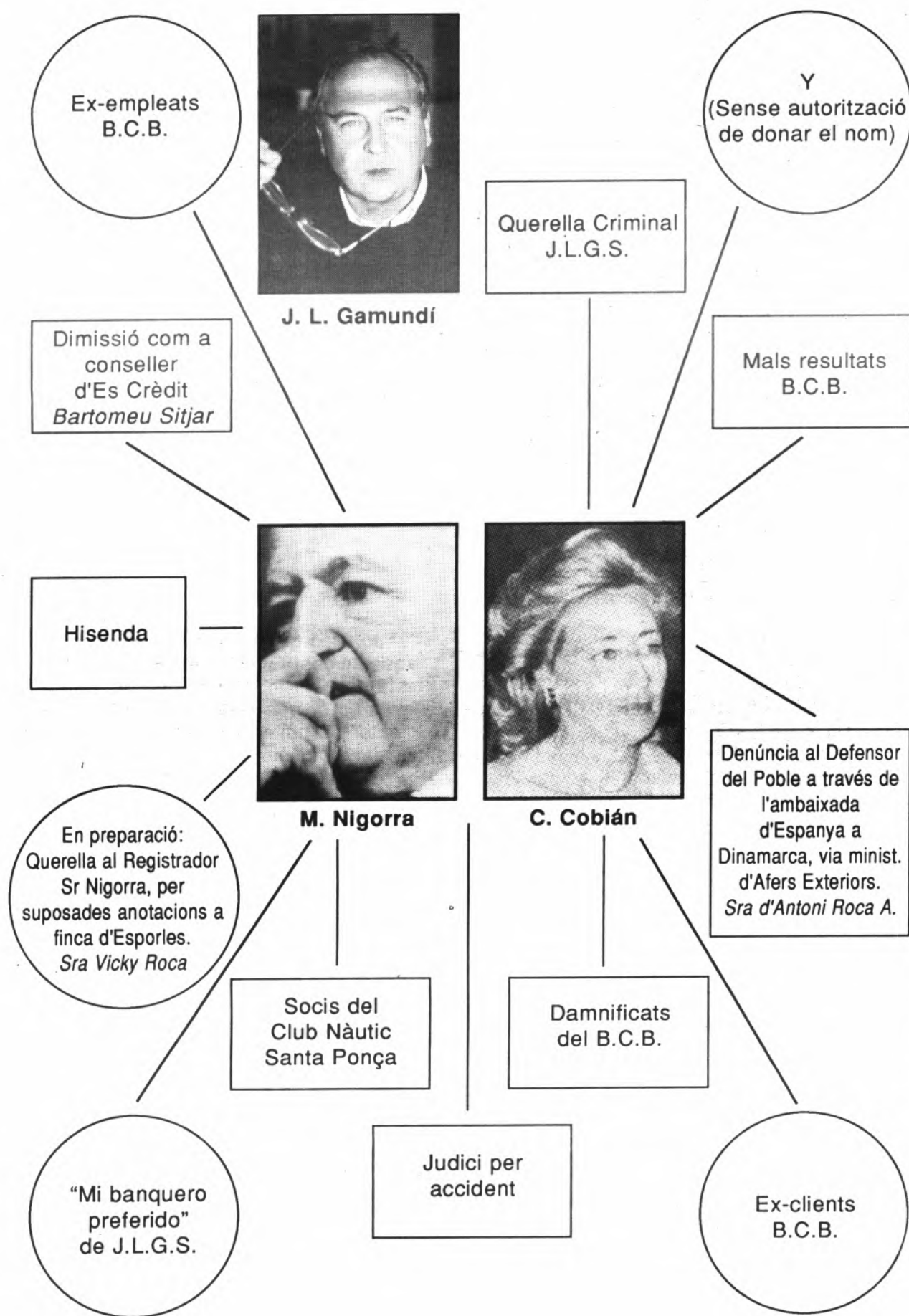
Idò bé, gràcies a Déu, la Providència sempre m'ha donat una mà i actualment el que va ser nefast ha estat per mi revitalitzador i esperançador ja que he tornat a començar, tenc nous amics, tenc nous companys de treball i tenc fundades esperances de poder tornar a ser unà persona capaç de donar-me als altres, amb un missatge i amb una filosofia de vida que m'aproximi al plaer de dormir d'un cop cada nit.

PÉREZ TRAVERSO, també vostè queda emplaçat en la pròxima vista judicial, en querella criminal, cas que l'AUDIÈNCIA, així ho trobi oportú i procedent, com a testimoni de la meua defensa. Amb això li vull donar una oportunitat perquè em demostrí el que sempre he dubtat, que vostè és un home, amb tot el que això representa.

Fins aviat.

Joan Lluís Gamundí Seguí

JOAN LLUÍS GAMUNDÍ: "ELS NIGORRA ESTAN ESTRETS!"

Entrevista a Miquel Joan Pujades i Gordiola

Un nou grup de teatre és a punt de néixer

En Miquel Joan Pujades és un collerenc, gran amant del teatre, al qual dedica quasi tot el seu temps lliure. Ara està organitzant un nou grup de teatre perquè tots els aficionats de la comarca tinguin un lloc on poder desenvolupar aquest art.

- ¿D'on et ve la vena del teatre?

Tant ma mare com la meva padrina han estat ficades en el món teatral, actuaren durant molt de temps al teatre que hi havia al Pes de la Palla, amb la companyia Artis.

- ¿Has fet feina mai en el món del teatre?

La darrera vegada que vaig participar a una obra teatral va ser quan anava a l'escola, i a l'obra que interpretàrem feia el paper de ca.

- ¿Feies de ca...?

Sí, em va tocar fer de ca durant tota la comèdia, no vaig dir res de tot el temps, només em passejava d'una banda a l'altra fent de ca; però vaig fer riure la gent i això ja em bastà.

- ¿Quins projectes tens actualment?

Volem muntar un grup teatral i ja estam fent les primeres passes, de moment som un petit grup, en Tomàs Carrillo, una cosina meua, la meua germana, i jo.

- ¿I què feis ara?

Estam fent un vídeo amb acudits representats, alguns dels quals he fet jo i altres són agafats d'altres autors; perquè s'entengui un poc puc dir que és per l'estil del que feia en Benny Hill. Aquest vídeo, l'enviarem a les cadenes de televisió local que hi ha a Palma per veure si ens poden fer un poc de propaganda.

- ¿Tot el que feis és còmic?

Sí, tot el que estam escrivint ara és de tipus còmic, ens hem marcat la fita de fer riure la gent, i ho estam intentant.

- ¿Quins han estat els teus mestres?

Una de les persones que més admir és en Xesc Forteza, i també molts d'actors mallorquins que són molt bons. M'he basat en ells per fer la feina que feim.

- ¿Quines són les obres que ja teniu enregistrades?

Són dues, de moment, "Una de fantasmes" i "Colau torna'm sa pinta".

Una imatge, un gràfic, és més clar que la prosa. Aquest estat actual de les coses fa que el setge s'estregui i MIQUEL NIGORRA i la CORONACIÓ DE NIGORRA se sentin ja molt estrets. No n'hi ha per menys, però encara falten uns mesos per al principi de la fi.

Tomeu Ferrer i Garau: «Ara, és molt natural pensar que possibilitats d'acords amb partits que avui deim de centre, són perfectament viables amb el PSM»

Bartomeu Ferrer i Garau és regidor de l'Ajuntament de Manacor pel PSM des de fa deu anys, a la passada legislatura fou el responsable de l'àrea d'Urbanisme del consistori manacorí i actualment està als banquets de l'oposició.

— A l'ajuntament de Manacor, hi ha partits nacionalistes com UM i Convergència Balear que estan al govern, i d'altres com el PSM que estau a l'oposició, ¿no seria més lògic un pacte entre els partits nacionalistes?

En aquests moments el concepte d'esquerres ja no té el vigor que tenia abans, quan la lluita de classes dels anys seixanta i setanta ens mantenia vius, però avui ja ha perdut vigència i està més en vigor el concepte nacionalista. Des de l'esquerra quan començam a assumir el mercat lliure, i la resta d'idees del modern capitalisme llavors el concepte d'esquerra, com s'entenia abans, ha perdut molta de vigència.

Ara, és molt natural pensar que possibilitats d'acords amb partits que avui deim de centre, són perfectament viables amb el PSM; en canvi el PP i el PSOE de cada vegada estan més lluny de nosaltres precisament per la incidència que té avui el nacionalisme.

— ¿Creus que el PP i el PSOE tenen una política clarament espanyolista?

Evidentment, el PP i el PSOE tenen una política clarament nacionalista espanyola, i defensen els interessos del centralisme espanyol.

— És una mostra del que dius el fet que ara la recepció de TV3 i del Canal 33 a les illes es vegi dificultada per la concessió dels canals que utilitzen a les cadenes privades de la televisió espanyola...

Jo som una de les persones que em val

more bastant, a Manacor i a la comarca, per muntar Voltor, la vàrem finançar, i m'atreuria a dir que a més de la voluntat de molts de voler rebre la televisió en català, avui TV3 és una de les televisions amb més acceptació popular a Manacor.

Actualment, a Manacor, hi ha dues "guerres" en marxa: Rotana i Cala Petita."

— Tu ets una de les persones que més sap d'urbanisme a Manacor, ara sembla que volen urbanitzar Cala Petita, ¿què ens pots dir de la problemàtica urbanística de la vostra ciutat?

Actualment, a Manacor, hi ha dues "guerres" en marxa. La primera és la del camp de golf de Rotana, que no vol passar per la llei de camps de golf; i la segona és l'Intent urbanitzador de la zona de Cala Petita. Aquest urbanisme que es pretén és el que nosaltres no volem, ara s'ha de fer un urbanisme que intenti evitar la major

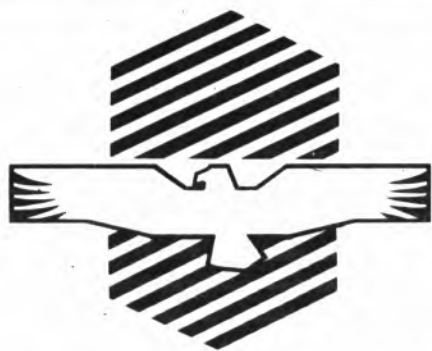
ocupació del territori, hem d'evitar la major construcció de places turístiques, i hem de fer un nou urbanisme, del qual podríem parlar molt de temps, però que per evitar la paralització del sector de la construcció podríem començar per la rehabilitació dels establiments hotelers obsolets i convertir-los, per exemple, en cases, podríem parlar de les rehabilitacions dels cascos antics dels pobles, etc. Hi ha moltes solucions, que amb un poc d'imaginació, poden evitar la gran crisi del sector de la construcció, i que per altra banda poden evitar la destrucció continua del medi ambient.

A Manacor, des de sempre, hi ha hagut pressions de caire especulatiu i urbanístic de gent que no està dins l'ajuntament."

— Aquests dies ha estat destituït el regidor de Convergència Manacorina, Eduardo Puche. Tu, com a membre del consistori, ¿què opines d'aquest succés?

Jo crec que el mar de fons, que ha duit a aquesta destitució, és el tema urbanístic. El PP està passant moltes dificultats i problemes interns i crec que serà molt difícil per ells poder mantenir el govern en el que queda de legislatura de manera mínimament equilibrada. A Manacor, des de sempre, hi ha hagut pressions de caire especulatiu i urbanístic de gent que no està dins l'ajuntament, és una dinàmica de sempre, i com que vénen moments en què s'han de prendre decisions transcendents quant a ordenació del territori i urbanisme, com és el cas que es torni a pressionar perquè s'aprovi el Pla General d'Ordenació Urbanística de Manacor, i arrel d'això vénen crisis polítiques, com ja va passar fa uns anys quan tornava a governar el PP i que es va redactar el Pla, però no va arribar a ser aprovat, i a més destituïren al delegat d'Urbanisme.

Jo pens que probablement la qüestió d'en Puche va en aquest sentit, i repetesc el probablement.

ASCENSORS ASPE S.A.

C/. MARINETA, 7.
TELS.: 26.62.32 - 26.62.54. FAX: 490763
07600 S'ARENAL DE MALLORCA

LLIBRERIA ALOMA NOMÉS EN CATALÀ

Tel.: 46 11 50 C/. de la Vinyassa, 23 - B
Fax 46 22 05 07005. Palma (Mallorca)

Revisió de
direccions i
autorentat

Reparacions
en
general

SERVICI OFICIAL

SERVIAUTO ARENAL, S.A.

Carretera Militar, 185 - Las Cadenas
07600 EL ARENAL (PALMA)
Tel. 26 81 11 (4 línies)

Pere Llinàs i Barceló: «La crisi, l'atur i l'espoliació fiscal fan que la gent s'hagi despertat i s'hagi adonat que ha de votar partits nacionalistes»

Pere Llinàs i Barceló, regidor per Convergència Balear a l'Ajuntament de Manacor, ens conta la seva història de servei a aquesta comunitat, que va començar poc abans de la mort d'en Franco.

Jo valg començar la meua història política amb en Josep Melià, valg esser militant d'Unió Autonomista, més tard em valg integrar dins Unió de Pagesos, i per això valg anar com a independent dins les llistes del PSM al Consell General Interinsular, on valg esser elegit conseller.

— Essent conseller, us vàreu distanciar del PSM i us integràreu dins la Unió Mallorquina que acabava de fundar en Jeroni Albertí.

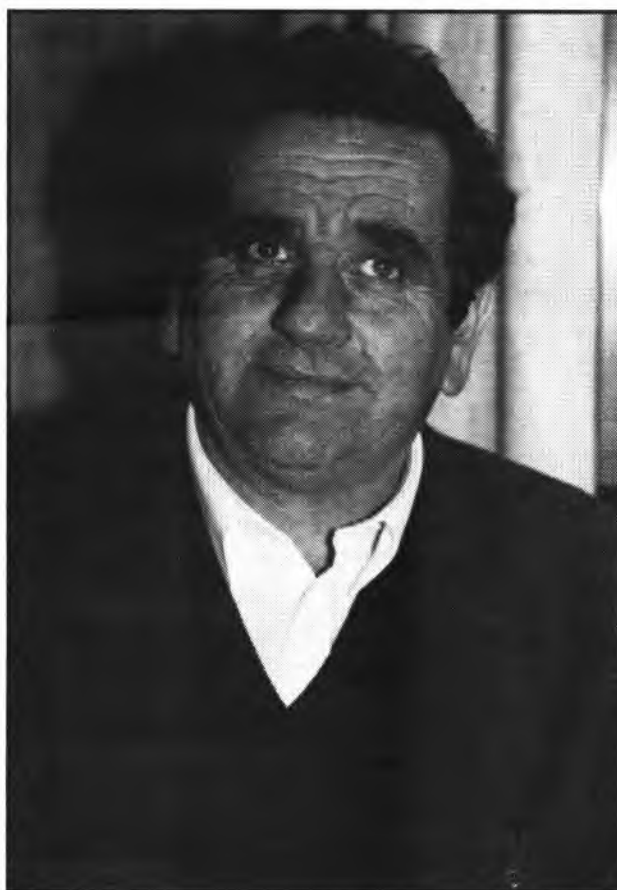
És vera, la meua trajectòria és completament nacionalista i dins el PSM hi havia companys amb els quals no m'entenia massa, n'Albertí va guanyar les meves simpaties i me'n valg anar amb ell. El temps que valg esser conseller, en Biel Majoral també ho era pel PSM, i no tinguérem mai la més mínima fregada, per cert, que ara no el veig mal ni sabia notícies seves fins que valg llegir l'entrevista que li féreu a S'ARENAL DE MALLORCA fa poques setmanes, i em valg alegrar molt de sebre noves seves.

— Continuau amb la vostra història...

Com us anava dient, valg entrar dins Unió Mallorquina i la primera etapa va esser ben positiva, tanmateix no ens acabàrem d'entendre amb els militants de Manacor; més tard valg agafar una bona emprenyadura quan el partit féu conseller d'Agricultura en Pere Morey, un apotecari que d'agricultura no en sabia res de res, mentre jo, que era agricultor de tota la vida, no em feren cas. Fou un error de n'Albertí. Jo no em valg sentir bé amb uns companys que només anaven a cercar càrrecs i durant dos anys valg estar a ca meua, lluny de la política.

Fou una llàstima que Unió Mallorquina no tingués més vots.

Sí, aquell temps no era com ara, a Mallorca no hi havia una mentalitat nacionalista. Ara sí, les coses han canviat. La crisi, l'atur i l'espoliació fiscal fan que la gent s'hagi

despertat i s'hagi adonat que ha de votar partits nacionalistes si vol que els seus representants defensin els seus interessos.

— ¿I com entràreu dins Convergència Balear?

Els meus antics amics d'Unió Autonomista em vingueren a cercar i m'en valg anar amb els Centristes de Balears d'en Melià, que més tard es varen unir amb Unió Balear, i fundàrem Convergència Balear que crec que és el nom més adequat per un partit nacionalista d'aquesta terra.

— Pareix que ara us voleu unir amb altres partits nacionalistes.

A mi, m'agradaria que anàssim Convergència Balear, Unió Mallorquina, Independents de Mallorca, PSM i Esquerra Republicana de Catalunya, tots els nacionalistes aplegats a veure si d'aquesta manera els mallorquins podem governar i defensar aquesta terra. M'agradaria que tots anàssim units, però que hi hagués el nom de Convergència Balear, un nom que pot aglutinar tots els partits nacionalistes de les Illes Balears.

— Senyor Pere Llinàs, fa un any i mig que valg començar un enquesta entre els botiguers, taverners, perruquers, menestrals... d'arreu de Mallorca,

demanant si viuríem millor independents d'Espanya. La majoria han dit que sí. ¿Vós què en deis?

Sí no ens donen i prest les competències ben dotades del nostre Estatut d'Autonomia, jo em faré Independentista. És que ja vàrem començar malament. Fórem els darrers que aconseguiren l'Estatut d'Autonomia i fou un estatut de tercera. Si no ens donen un estatut com el de Catalunya i el del País Basc, que és de primera, em tornaré Independentista de bon de veres.

— ¿I què trobau d'això que el Govern espanyol no ens deixa tenir una policia mancomunada al pla de Mallorca?

No tan sols una policia des Pla. El que hem de menester és una policia autonòmica per a totes les Balears. A això hem d'anar.

— ¿I què m'en deis de la urbanització que ara volen fer a Cala Petita?

Jo som el portaveu del partit i em limit a fer el que em diuen els companys de Manacor. Tanmateix he de dir que Cala Petita no s'urbanitza, s'urbanitza una finca que està a dos-cents metres de la platja. Es donen unes compensacions que seran molt beneficioses per al Port de Manacor. Jo estic d'acord que s'hauria d'aturar això de fer urbanitzacions a la vorera del mar. Tanmateix, si continua la crisi econòmica, aquesta urbanització no és durà a terme perquè ningú no hi farà cases. En aquesta moments no som els polítics els que estam bojos concedint els permisos d'urbanitzacions, són els senyors de la possessió que tanmateix no podran vendre els solars.

— Vós sou de Son Macià, contau-nos com és aquest poble.

Son Macià és el poble més tranquil de Mallorca. Aquí m'estimen molt i sempre que em present hi guany les eleccions. Som 700 habitants al poble i 1.000 a vorera de mar.

— I del regidor Puche a qui el batle a desposseït de tots els seus càrrecs no fa molt, ¿què en deis?

En Puche és un foraster, és una bona persona, però és un foraster que es pensa que els mallorquins som benets. Ell ha cercat que nosaltres ens adaptem a ell, en lloc d'adaptar-se ell a nosaltres, i això no va bé.

— Per acabar, senyor regidor, ¿quina és la mancança més grossa per a Manacor i la seva comarca?

L'hospital comarcal. Si aconseguim l'hospital comarcal, la comarca de Manacor tindrà un servei essencial per a la salut i el benestar de la nostra gent. Per això hem de lluitar fins a aconseguir-ho.

PIZZERIA MOLINS

56 pizzes diferents
C/. Vicari J. Fuster, 265-B
ES MOLINAR
(Davant la mar)
Tlf.: 41 12 11

Cafè Restaurant YAGO
«La nostra cuina al seu servei».
Carretera El Toro, 12
Tlf.: 10 06 27
SON FERRER

Fins un 25% de descompte amb la presentació d'aquest anunci
ÒPTICA S BERT
SANT MIQUEL, 83 (CantonadaAVINGudes)
Graduam i adaptam lentilles
Per la compra d'unes lentilles li regalam un altre parell d'iguals.
Ulleres de sol i graduades
Tlf.: 72 14 25

S.A.E.
Jaume Mesquida Llabrés
VENDES
Suministres i aparellatge elèctric
C/. Sant Francesc de Sales, 62
Tel. 20 95 90 CIUTAT

EUROBALEAR D'INVERSIONS, S.L.
Avda. Jaume III, 21. Edifici Nacar-despatx, 101.
Tlf.: 72 81 16. Fax 72 86 03. Ciutat

FAUNA
Tot per a la alimentació dels seus animals.
Servei a domicili.
Plaça Santa Ponsa
Tlf.: 69 05 21. Santa Ponsa
L'assessoram sense compromís

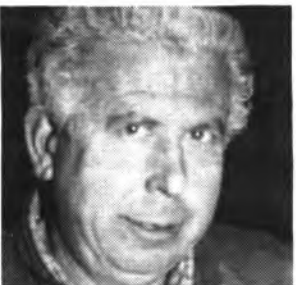
Què opinau de la pressió fiscal?

Bartomeu Llompart (S'Aguait). El govern espanyol i els ajuntaments mallorquins ens arruïnaran a tots.

Joan Andreu (Venedor d'automòbils). Si no es frena la pressió fiscal anam al caos. S'hauria de fer un concert econòmic i que el Govern balear recaptés els nostres impostos, i només pagar un cànon a Madrid.

Bartomeu Jaume (Can Tomeu). Vatuadell!, és molt elevada. Els governants haurien de donar una sortida a aquesta crisi.

Antoni Garcia (Bar Gri-Mis). Anam malament. Hi ha una crisi econòmica mundial. Això no ho arreglarà ni el PP ni el PSOE, només ho pot arreglar el temps.

Antoni Perelló (Esports Perelló). És insuportable. Hem de pagar al Govern balear i els doblers quedaran aquí.

Aina-Maria Lliteres (Presidenta gremi d'Artistes i Artesans Creatius). És insuportable, increïble i intolerable. Si pagàssim al Govern balear almanco tindriem el profit d'allò que pagam. Els nostres doblers no se'n anirien a fora de Mallorca.

Francisca Pinzo (Bar Palau). Si en lloc de pagar al Govern espanyol pagàssim al Govern balear ens aniria millor. Ara hem de fer setze hores de feina i no treim per als impostos i per al lloguer. Haurem de tancar.

Maria Jaume (Bar Jaume). Nosaltres pagam molt; el mal és que els nostres impostos surten de Mallorca i van cap a Madrid.

Jaume Grimalt (Material de construcció). No podem anar, pagam massa per les compensacions que tenim. La solució és la independència de l'Estat espanyol, i tot allò que generam quedarà aquí.

Família Bassa-Morey (Bar Es Mercat). Anam ben servits; els espanyols ens xuclen tot el que volen. Si en lloc de pagar al Govern espanyol pagàssim al Govern balear no hauriem de pagar tant. La independència d'Espanya és la solució.

Jesús Checa (Sa Picada). Pagam massa, si en lloc de pagar al Govern espanyol ho fèssim al Govern balear ens aniria millor a tots.

Joana Pérez (Comercial Ribot). Matarà les petites empreses, només hem de pagar al Govern balear i tot anirà millor.

Martí Riera (Bar Martí). Podriem pagar menys. De seguir així haurem de tancar. Hem de pagar al Govern balear, surten massa doblers de Mallorca.

Sebastià Codina (Nebraska). L'Estat espanyol ens crucifica.

Manuel Badia (El Rei de Tonga). És excessiva. Si tot el que pagam ho pagàssim al Govern Balear ens la podrien baixar. Això vol dir la independència de la nostra nació.

Gabriel Fuster (Gelateria Porto). Quan hem pagat tots els impostos no queda res per l'amo. Cadascú ha de pagar a la seva comunitat, per això no queda més remei que proclamar la independència de la nostra nació.

Bernat Pou (Bar Patxó). Pagam la meitat de més. Tots els beneficis se'n van cap a Espanya. Si pagàssim al Govern balear almanco els doblers quedarien a Mallorca.

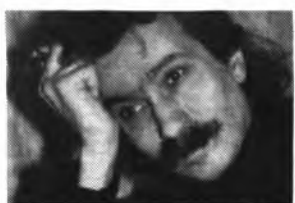
Miquel Gelabert (Bar Can Coran). El mal és que pagam al Govern espanyol, si pagàssim al Govern Balear almanco els doblers quedarien aquí.

Joan Caldentey (Cafès Samba). És excessiva i acabaran amb el petit comerç. En lloc de pagar a Madrid hauriem de pagar al Govern balear i tot aniria millor.

Josep Soler (Son Colom). Feim feina per pagar al Govern espanyol. Així no podem marxar. Ens bastaria mantenir al Govern balear, i ara els hem de mantenir a tots dos.

Joan Sansó (Bar Tot Sols). Els negocis petits ho passen malament, hem de pagar al Govern balear i els doblers quedaran a dins Mallorca.

Xavier Osorio (Meam Si Torn). És horrible. Mentre no ens independitzem d'Espanya aquesta gent ens xuclarà els nostres doblers.

Antoni Barceló (Mecànic). Molt elevada. Aniria millor si en lloc de pagar al Govern espanyol ho fèssim al Govern balear, aniria millor.

Bernat Llodrà (Can Neula). Pagam molt pels beneficis que en treim. M'agradaria que pagàssim al Govern balear. Els doblers quedarien aquí.

Pilar Carretero (Cas Cordé). Ha pujat una barbaritat. És clar que si pagàssim al Govern balear els doblers quedarien aquí.

Nicolau Gelabert (Barber). És massa forta, s'hauria de pagar al Govern balear i ens sortiria més barat, i a més tindriem la seguretat que tot quedaria aquí.

Carme Rebollo (Perruquera). Pagam molt. Si pagàssim al Govern balear ens aniria molt millor.

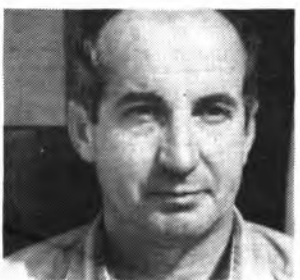
Què opinau de la pressió fiscal?

Guillem Rosselló (Agent oficial Toyota). Un desastre. Moltes empreses tancaran o reduiran personal. Hauriem de pagar al Govern balear. Feim feina per als espanyols; la solució és la independència.

Maria Morey (Bar Na Camel·la). Jo trob que ens roben. Hem de fer feina per mantenir el Govern espanyol.

Guillem Barceló (Concessionari Mercedes). És excessiva, tot se'n va cap a Espanya. Si pagàssim al Govern balear els doblers quedarien aquí.

Lluís Hernández (Cafè Quatre). Massa forta, els negocis pagam tot el temps. Si els doblers no sortissin de Mallorca tot aniria millor.

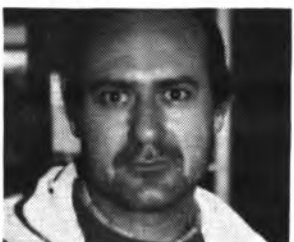
Rafel Navarro (Tallers NM). Pagam un poc massa. Aniria millor si pagàssim al Govern balear.

Matrimoni Caldentey-Grimalt (Bicicletes Caldentey). Ens estrenyen massa. Si pagàssim al Govern balear amb la meitat bastaria, no sé fins a quin punt és possible això, però la independència

Magalena Oliver (Sa Taverna des Port). És horrible. Aniria millor si pagàssim al Govern balear, ara els doblers surten de Mallorca. Jo faig desset hores de feina diàries i només trec per pagar.

Bartomeu Martí (Tallers Can Recó). Només feim feina per pagar, i cap vegada no basta. Si pagàssim al Govern balear els doblers quedarien a Mallorca.

Maria-Angela Abenza (Rest. Apolo). No podem anar de cap manera. Si pagàssim al Govern balear tot quedaria per aquí.

Antoni Penya (Meravelles). La pressió fiscal enfonsa els comerciants, no ens deixen viure.

Jaume Pou (Motoresport). És massa forta. Els mòduls no estan d'acord amb la situació. Hauriem de pagar al Govern balear, i ens aniria millor.

Pau Camand (Bar Dos Cantons). Pagam massa. Potser si pagàssim al Govern balear ena baixarien els impostos, ja que sobrien doblers.

Miquel Soler (Barber). Pagam molt i mal repartit. Ho gasten quasi tot a l'Espanya castellana. La solució seria la independència de la nostra nació.

Margalida Estelrich (Fornera). Ens ofegaran, si haguessim de pagar lloguer ja hauriem hagut de tancar. Així es fomenta l'atur.

Clients Bar el Pibe. Pagam molt al Govern espanyol. Si ho pagàssim al Govern balear quedarien aquí.

Vicente López (Can Roseta). Pagam molt. Aniria millor si pagàssim al Govern balear. Ara, els doblers surten de Mallorca.

Bonaventura Pascual (Cas Patró). A Mallorca ens fan pagar molt i tot s'ho enduen cap a Madrid. Aniria millor si pagàssim al Govern balear, i tot quedaria aquí.

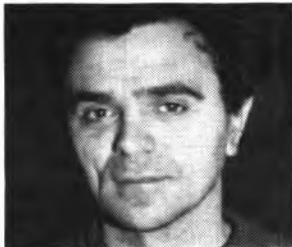
Joan M. Parera (Impremta Parera). En Felipito ens fot. Si en lloc de pagar al Govern espanyol ho féssim al Govern balear, els doblers no sortirien de Mallorca i aniria millor.

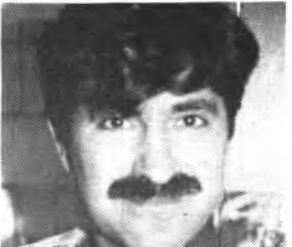
Tomàs Fullana (Restaurador). És un desastre perquè els doblers que pagam surten de Mallorca. Si pagàssim al Govern balear bastaria que en pagàssim la meitat.

Margalida Gili (Bar Parera). Els espanyols ens foten. Arribarem a no poder pagar. Si pagàssim al Govern balear els doblers quedarien aquí, cadascú que pagui lo seu.

Esteve Huguet (Rock House). Massa forta. hauriem de pagar al Govern balear. Per això ens hem d'independitzar d'Espanya i tot quedarà a Mallorca.

Damià Massanet (Can Pi). Vatuadéu! M'heu ficat el dit dins la nafra. De seguir així acabarem molt malament, ens hem d'independitzar d'Espanya i tot s'arreglarà.

Andreu Alcover (Agent Rover). És massa forta. Pagam al Govern espanyol quan hauriem de pagar al Govern balear.

Margalida Puigserver (Esteticien). És massa elevada. Si pagàssim al Govern no pagariem tant i no hi hauria tants d'aturats. Ara tot se'n va cap a Espanya.

Francisca Bover (Can Besó). Pagam molt i no es veu. Si pagàssim al Govern Balear els doblers quedarien aquí.

Joana-Maria Ferrer (Bar S'Estel). Els espanyols ens faran nets. Haurem de tancar i anar-nos-en tots.

Bartomeu Riera (Joieria Ramon Llull). Pagam molt i els doblers surten de Mallorca. Cada dia serem més pobres. Només hi ha una solució, independència d'Espanya.

Francesc Gelabert (Perruquer). Prest haurem de tancar i llavors no hi haurà pressió fiscal. Si en lloc de pagar al Govern espanyol ho féssim al Govern balear, la pressió fiscal podria baixar, i molt.

Rte. Pirineu

RESERVI

Tel. 76 83 54

EL MILLOR DE LA
CUINA DE
CATALUNYA A
LES BALEARS

LA SEVA TAULA
Camí Veïnal La Real, 24
PALMA DE MALLORCA

RESTAURANT S'HOSTALOT

Menú dies feiners 650 ptes. Cuina mallorquina.
Porcella rostida. Escaldums. Carn torrada.
Camí Vell de Sineu, km. 5. Tlf.: 42 87 12.
S'Hostalot

Restaurant
Ca's Carbone

Dimarts
tancat

Ctra. Manacor, Km. 28 - Tel. 64 65 04 - 07230 Montuiri

Restaurant Indú

Asha Rani

A la cuina indú, no tot és picant. Greixim al gust
Carrer Joaquim Verdaguer, 3 — Tlf. 26 88 19

BAR CENTRAL

Menjars, tapes variades
entrepans
Son especialistes en paelles
Menú del dia a 600 ptes.
C/. Cardenal Rossell, 80
Tlf.: 26 10 39
Coll d'en Rabassa

C/. Joaquín Verdaguer, 12
Arenal - Tel. 26 67 21
Palma de Mallorca
ESPAÑA

RESTAURANT ROCINANTE

Menú a 600 pts.
Carrer Joan d'Austria, n.º 15
Tel.: 741473. Badia Gran

Zoldos

Carrer de Manacor, 121 C.
Tel.: 27 85 18.
07007 Palma de Mallorca

TORRES R. FOTÒGRAF

Avda. del Cid, 12
Tel. 42 83 19
Son Ferriol - Palma

FOTO SPOT

JOAN TALTAU
ESTUDI FOTOGRÀFIC

C/ Pening Barrio 1 Mir. 9

07006 CIUTAT DE MALLORCA

Gastronomia

BAR CHULES

Cuina mallorquina — Tapes Variades
Cada dia, menú de 6 plats
C/. Cardenal Rossell, 70 — Tlf.: 49 21 99
Coll d'en Rabassa

PARRILLA - GRILL

Bar
CAN TORRAT
TANCAT PER
VACANCES
Especialitat a carns a la brasa
Graella a disposició
Camí de les Meravelles. Sortida 3 de l'autopista.
Tlf.: 26.20.55. S'Arenal de Mallorca

BAR - RESTAURANTE

Andreu

Som especialistes en:
Arròs brut, paella, cordon blue,
bistec al pebre bo, sípia, conill a
l'allet, llenguado menier, carns i peix
en general.

Carrer de la Grua, 6. La Ribera Can
Pastilla.

Sortida 2 de l'autopista (dimarts
tancat)

RESTAURANT

Hannen Saß

Direcció: ANTONI FERRER

Horari de 17 de l'horabaixa a la una de la matinada
AUTÈNTICA CUINA ALEMANYA I
CERVESA DEL BARRAL IMPORTADA
DECORACIÓ TÍPICA ALEMANYA
Targetes Visa. Terrassa a l'aire lliure

Carrer Miquel Pellissa, 4 Bierstrasse
Tel. 26 60 01 - S'ARENAL DE MALLORCA

LA FINCA RESTAURANT

(Diumenges tancat)

SES CADENES (Sortida 4 de l'autopista)
Tlf. 49 19 56 07600 S'ARENAL DE MALLORCA

RESTAURANT

SES COVES DE GENOVA

BACALLÀ AMB SANFAINA - MONGETES AMB BOTIFARRA -
VADELLA AMB BOLETS I ALTRES DELÍCIES DE LA
CUINA GIRONINA.
APARCAMENT PRIVAT
DILLUNS TANCAT

C/. Barranc, 45

Tlf. 40 23 87

GENOVA

Cafeteria Can Tanos

Pizzas - carns i tapes.
Se fala galego.

Carrer Cardenal Rossell, 88. Tlf. 49 11 10. Coll d'en Rabassa.

RESTAURANT CALDENTY

Cuina mallorquina

Carn al forn - paelles - panades i robiols

Menú del dia, 550 ptes.

Carrer de Manacor, 127

Tel.: 27 10 52 — Ciutat de Mallorca

RESTAURANT

Sopes, escaldums,
porcella rostida...

Avinguda Es Dau, s/n

Tlf. 64 62 80

Montuiri

RESTAURANTE

Ca'n Farineta

Cuina mallorquina-Carns i peixos.

Tlf. 60 21 01 Es Figueras-MARRATXI

RESTAURANT BRASILIA

BANQUETS DE BATETJOS,
NOCES, PRIMERES COMUNIONS I
FESTES SOCIALS

Avinguda de Bartomeu Riutort, entre balnearis 1 i 2
CA'N PASTILLA - TELS. 26 01 19 - 26 45 63

CAFETERIA RESTAURANTE

Carrer de l'Arenal
Complexe Cristina
Tlf. 26 11 49

LES MERAVELLES

Plaça Pius XII, 7. Ciutat
Entre els balnearis 8 i 9 s'Arenal
Port del Mar s/n Palma Nova

PETITS ANUNCIS

Aquests anuncis poden ser remesos a la nostra redacció, Camí Pedreres 132. Tel. 265005 i a totes les agències de Publicitat.
Cada paraula, 20 pessetes.

BORSA INMOBILIARIA

S'ARENAL, 4rt pis, perfecte estat, 2 dormitoris, armaris, menjador, terrassa, cuina moblada, galeria, bany. Preu 7.500.000 ptes. Entrada 1.100.000. Resta a 70.000 mensuals. Tel 72 12 35.

Pollença, local comercial per llogar, 220 m2, situat al carrer Major. Grans mostradors. Tel 53 03 65.

VENC pis 2 dormitoris, devora el club nàutic de s'Arenal, lluminós, en perfecte estat, particular. 6.500.000 ptes. negociables. Telefonau de 17 a 20 hores al 77 15 16. Demanau per na Francisca.

LA GRUTA, àtic, 3 dormitoris, bany, vista panoràmica. Tel. 45 85 11.

CAN PASTILLA, planta baixa, cantonada, 280 m, 5 anys d'antiguitat. Bona construcció, 3 dormitoris, bany, traster, jardí. Immob. Pascual. Tel. 72 62 04.

PLANTA BAIXA amb tres habitacions i corral al Molinar. Se ven. Tel. 413373-270654

Venc solar a la urbanització sa Torre. Situat quasi a primera línia, vista a la mar, 1.292 m2. Preu interessant. Tel 41 21 98.

S'ARENAL, apartament de 70 m2, 1 dormitori, cuina moblada amb barra americana, sala-menjador, 2 banys, totalment moblat. Preu 3.700.000 ptes. Joan Oliver, tel 12 02 57.

CONTESTADORS AUTOMATICS, telèfons sense mans, telèfons sense fils. ELECTRONICA EL GAUCHO. Carrer Mallorca, 2. Tel. 263423.

S'Arenal, local apart. per a negoci o magatzem, 25 metres aprox. 25.000 ptes. Mir 26 33 96 (1783).

Sant Joan, es ven casa en perfecte estat de conservació; 4 habitacions, cuina, bany, sala-menjador, sala, corral amb cisterna. Tel. 29 60 95 i 56 00 24. Joan-Lluís Gayà.

S'Arenal, local en perfecte estat, 115 metres, més 80 metres de soterrani. 60.000 ptes. Mir 26 33 96 (1783).

BADIA GRAN 1a línia, vistes panoràmiques, 4 dormitoris, sala-menjador, sala d'estar, 2 xemeneies, cuina, 2 banys, jardí, parking. 26.000.000. Facilitats. Tel 72 56 27.

Compraria xalet pels voltants de s'Arenal. Tel. 261734.

S'Arenal; lloguer pis de 2 dormitoris, sala-menjador, cuina amb electrodomèstics, 1 bany, terrassa, 43.000 ptes comunitat inclosa. Mir 26 33 96 (1860).

LLOG pis moblat a l'avinguda Argentina. 190 m2. 4 cambres, terrasses, menjador amb xemeneia. Ideal per a compartir. 70.000 ptes. Tel. 792490

S'ARENAL, venc pis, 3 habitacions, bany, cuina, dues terrasses... A la zona de la plaça de les verdures. Tel. 263674.

CAN PASTILLA. Se ven primer pis, 180 m2 a 1a. línia, bany complet, lligador, dues cambres dobles, menjador espaiós, cuina, rebost, traster i gran terrassa de 80 m2, armaris embotrats i possibilitat de foganya. Preu interessant. Tel. 522130.

S'ARENAL, àtic 4t pis, 2a línia, 2 dormitoris, bany, sala-menjador amb terrassa, cuina moblada. 5.800.000. Tel. 20 00 07.

S'ARENAL, apartament nou, 1 o 2 habitacions, bona orientació. Preu 4.450.000. Tel. 75 40 32.

COLL D'EN RABASSA, pisos de Protecció Oficial, en construcció, 3 dormitoris, bany, saló-menjador, cuina terrassa, aparcament. Preu 8.200.000 ptes. Entrada 1.000.000. Tel 20 34 11.

Cala Pi, venc solar de 1.246 m2. S'hi poden construir 2 xalets adossats. Aigua, llum i tots els serveis. Preu 4.500.000 ptes, tres anys de facilitats. Tel 54 02 63.

Es ven casa vella a Sant Joan. Tel. 526398.

Lloguer de Bar-Restaurant en ple funcionament, obert tota la temporada. Zona Hotel Cupido. Lloguer anual 2.250.000 ptes. Tel. 26 63 95.

Necessit llogar un lloc d'aparcament per cotxe, a la zona del Coll d'en Rabassa o Can Pastilla. Tel 26 12 46.

Venc solar de 505 m2 a Bellavista de ses Cadenes. Sr. Castellano. Tel 26 12 55.

CALA GAMBA, planta baixa, 3 dormitoris, sala amb xemeneia, 2 banys. 16.800.000. Api Pascual. Tel. 45 85 11.

Venc finca rústica a Lluçmajor, 4.000 m2 de terra amb ametllers i fruiters. Casa amb menjador i xemeneia nòrdica, bany, dormitori, cuina amb trespol de gres, dos aljubs, font, terrassa i jardí. Preu 5 milions. Tel. 46 02 47.

Per no poder atendre, es traspasa local al centre de s'Arenal. 100 m2, soterrani de la mateixa superfície, venda de pa, productes de pastisseria i alimentació. Dotat completament i en ple funcionament. Es calcularan les existències. Tel. 75 37 07.

Venc tercer pis devora la plaça de les verdures de s'Arenal. Tres habitacions, un bany, cuina, dues terrasses. Tel. 263674.

PALLASSOS TOPOLINO SHOW
Aniversaris, comunions, especials bodes
Tlf.: 41 68 27

PER IL·LUMINAR LA SEVA LLAR
ELÈCTRICA NYEGOS
Jaume Balmes, 45
Telèfon 29 56 18
07004 Ciutat de Mallorca

PERRUQUERIES

CENTRE d'estètica i salut, Irene Beltran. C/ Cardenal Rossell, 58. Tel 26 77 67. Coll d'en Rabassa.

Perruqueria Pep. Unisex. Carretera de Lluçmajor 204. Tel. 49 13 67. S'Ar-anjassa.

PERRUQUERIA PALOMA. C/ Illes Pitiüses, 15. Les Torres. Tel. 49 19 71. Coll d'en Rabassa.

PERRUQUERIA de senyors Ca'n Paco. Carrer Virgili, 1 - Ca'n Pastilla.

MAKA Perruquera. Pedicura i manicura. Botònic Germà Bianor, 19. Tel. 260756.

MIQUELA PERRUQUERA. Neteja de cutis, manicura i pedicura. Carrer Mallorca, 3 - S'Arenal. Tel. 263423.

BLANCA Perruquera. Gran i General Consell, 36 - S'Arenal. Tel. 265109.

ANIMALS DE COMPANYIA

Consultori veterinari. Plaça dels Nins, 26. Tel. 267664 s'Arenal. De dilluns a divendres de 17 a 20 hores.

Clinica Veterinària S'ARENAL. Dr. Daniel A. Magrini. Consulta al carrer Joaquim Verdaguer, 17. Dematins de 10 a 13. Hora-baixes de 16'30 a 19'30. Tel. Clinica: 49 01 53.

Cafés

SAMBA
S.A.

Torrat diari. A l'engròs i a la menuda.
Repartiment a domicili. Torrat americà. Torrefacte i superior.
Baix des Cos, 14-A
Tlf.: 55 00 52. Manacor

UNA EMPRESA MALLORQUINAPER A MALLORCA
SERVICI DE RESCATA PERSONES DE 19 A 8 HORES

capra S.A.

Montatge, conservació i actualitzacions segons la normativa vigent
Cridi'ns i demani presupon sense compromís
Servicis d'urgència dissabtes, diumenges i festius de 8 a 20 hores
07008 CIUTAT DE MALLORCA
C/. Son Canals, 4
FAX 41 33 13 — Tlf.: 41 39 85

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A S'ARENAL DE MALLORCA

Nom:
Cognom:

D.N.I.

TELF:

ATENCIÓ

- Escriuiu un sol anunci per cupó.
- Usau lletres majúscules.
- Escriuiu dins el requadre el text.

Ompliu aquest cupó i enviau-lo a:
S'ARENAL DE MALLORCA: Camí de les Pedreres, 132 — 07600 —
SES CADENES DE S'ARENAL

PETITS ANUNCIS

VENDES

Venc una taula escriptori, blanca, de fòrmica nova. Ideal per una habitació d'una nina o nin. 5 000 Ptes, i en val 10 000. Demanar per Malena, tel. 41 05 42.

Venc Vespino AL, en bon estat. Sis anys, 30.000 km; 55.000 ptes. Cridar els migdies a na Tonyi. Tel. 242225.

Venc revestiment de marbre, de color gris perla, per a foganya de llenya. Ho venc a meitat de preu, per 100.000 ptes. Completament nou. Tel. 79 49 03.

Gran oportunitat: es ven ordinador nou, sense estrenar, a meitat de preu o preu a negociar. Tel. 27 79 90, Marga.

Venda d'estores saharauis. Per a més informació crida al telèfon 53 44 55, o bé veniu Pollença, a "La Punta", cra. del Port.

LLIBRERIA DE VERD EN BLAU. Comandes de llibres text-lectura, infantil i juvenil. Fotocòpies. Avda del Cid, 56 Son Ferriol. Tel. 42 76 88.

Venc grup Electrògen dièsel, 3 Kw, 220 v, monofàsic, motor d'arrencada, perfecte estat. Tel 59 16 33

Venc Compacte, inclou pletina, discs, cassette, etc. En molt bon estat i a bon preu. Tel 42 76 47.

DACHSHUNDS. Cadells de pèl dur, línia de caça i de gran bellesa. Tenim també sementals de pèl llarg, curt i dur. Teckels de Jusadi. Tel. 23 94 21.

Compraria ROSTIDOR DE POLLASTRES de tres o quatre espases. Tel. 411107.

Venc Llaüt Copino 36, "Na Polida", amb dos motors, impecable estat. Veure'l al C.N. Cala Gamba. Tel. 268176, 743648 (Hores oficina). Demanau per Joan.

Venc contestador automàtic, marca Sanyo. Tel. 264 259.

Venc dues rodes noves de Talbot Horizon a preu d'amic. Els interessats per veure-les al carrer Aragó, 70, 1, A Palma.

Venc un menjador usat i en bon estat. Preu a convenir. Moble llibreria, taula i sis cadires. Tel. 540746.

Venc ordinador nou a bon preu, interessats al carrer Aragó, 70, 1, A, Palma.

PERSONALS

Cerc al·lotes de 18 a 30 anys per fer reportatges pornogràfics. Tel. 835628.

Viuda, sense fills, 70 anys, mallorquina de Palma. Pis propi, vida bé, voldria conèixer senyor seriós, necessit estimació, comprensió. Cridau-me al 721494.

Mestra d'escola, 36 anys, fadrina, 1'60 d'estatura, físicament agradable. Cerc senyor, preferiblement mallorquí, de 35 a 50 anys, podeu cridar-me per tenir, de moment, una bona amistat... Tel. 722836.

Enginyer tècnic, 45 anys, vidu, fills independents. Estic bastant sol, tenc amistats, però no parella. Senyora distingida, crida'm. Tel. 710087.

Dona de casa. Excel·lent cuinera, 1'68, inquietuds, feines, cuinar; voldria formar parella amb senyor, bo, senzill, sa, sense vicis, som carinyosa. Tel. 27 7990.

Mestra, rossa, elegant, 40 anys, separada legal, amb un fill gran. Vull trobar un company. Tel. 710087.

Jove de 23 anys, treballador i de bon veure, comfortable, amb pis, desitj conèixer al·lota formal, carinyosa. Joan Lluís, C/Comte de Sallent, 17 pral A. 07003 Palma.

Divorciat de 50 anys, bru, bona presència, agradable voldria conèixer dona amb qualitats semblants, comprensiva, que li agradi la llar, amb fins seriosos. Tel. 710087.

Jove de 29 anys, fadri, estudis, estatura alta, pis i cotxe, m'agradaria conèixer al·lota, educada, sincera i carinyosa, amb fins matrimonials. Tel. 277990.

Fadrina, aficionada a la música, feina fixa, vull conèixer jove de 20 a 25 anys amb gusts similars, per a sortides i fins seriosos. Tel. 710087.

Advocada, senzilla, prima, ordenada, neta; vull conèixer senyor bo i agradable, sense problemes, de fins a 40 anys, per formar una família. Tel. 710087.

Estrangera, moreneta, simpàtica, carinyosa, traductora, aficionada a l'esport, ball i de més. Vull fer parella / matrimoni amb home de 34 a 46 anys, sense mals vicis. Tel. 710087.

Jove de 22 anys desitjaria conèixer al·lota per sòlida amistat. Apartat de Correus 869 Palma.

Fadrina, 28 anys, responsable, carinyosa, vull amistat amb senyor culte, intel·ligent que li agradi la llar i la família. Tel. 710087.

A mares fadrines, viudes, divorciades, separades, i a totes les persones fadrines i amb problemes de solitud, que vulguin trobar seguretat de futur feliç, en la nova parella, posau la confiança en la Pareja Unida, Centre de Relacions Personals. Avda. Comte de Sallent 17 pral A. Palma. Tel. 710087.

Senyora 50 anys, de bon veure, que estima la llar, simpàtica, m'interessa conèixer senyor formal, per fer bona amistat. Cridau-me al 721494.

Som un jove de 27 anys, fadri, comerciant, pis, cotxe; vull conèixer al·lota amb fins formals, bona amistat. Telefonau-me la 722836, t'agradarà.

Si tens entre 18 i 85 anys i ets aficionat al teatre, com a actor. Escriu a Miquel Pujades, carretera de Can Pastilla 36, Coll d'en Rabassa. Anima't, t'esperam. Deixa el telèfon.

TEATRE MUNICIPAL DE MANACOR

Presenta **I VOSTE, QUE HI FA AQUI?**

Amb l'actuació de:

FRANCESCA BOVER
ESMERALDA MASSA
JOAN BIBILONI

JOAN Mª MELIS
M. JOAN AMENGUAL
JOAN BONET

Primera actriu

MARGALUZ

Dissabte dia 6 a les 9'30
Diumenge dia 7 a les 5'30 i a les 9'00
Dilluns dia 8 i dimarts dia 9 a les 9'00

COMICA! PICANT! DIRECTA!

Per a passar una estona, olvidar penes i crissis

Venda anticipada d'entrades a partir de dia 26 al teatre. Tlf.: 55 45 49

GRUPO * SERRA

MI MUEBLE

Exposició i venta de mobles

Ronda Migjorn, 103. Tel. 66.15.64. Lluçmajor.
C/. dels trencadors, 7. Tlf.: 26.16.29 s'Arenal

Per enviar o
recollir qualsevol
sobre o paquet en
poques hores.
Urbans, regionals,
nacionals,
internacionals
Carrer Berlin, 24
Tlf.: 74.33.35 - 36.
S'Arenal

Distribuidor (Supervisor)
Líder en nutrició cel·lular els 90
Faci la seva comanda a Catí Crespi
Avinguda Comte Sallent 17, pral. A
07003 - Palma de Mallorca (Espanya)
Tel.: (971) 722836-540586

Motos
Salom

Jerónimo Pou, 9 ☎ 468136
Tomas Forteza, 24 ☎ 462686

NOTA DE REDACCIÓ. Davant les notícies que hi ha una/es persona/es que en nom nostre es dediquen a fer i a cobrar publicitat; S'ARENAL DE MALLORCA comunica que tots els nostres representants van degudament acreditats amb una targeta d'identificació de l'empresa.

Pregam que en cas de descobrir alguna d'aquestes persones denunciï tot d'una el fet. La nostra publicació es reserva el dret a emprendre accions legals en contra d'aquests estafadors.

Administratiu, 28 anys, alt, bona presència. Vull començar al.lota senzilla. Tenc un treball segur, cridaume al 710087.

GASTRONOMIA

BAR RESTAURANTE ANDREU. Cuina variada i tapes. Sopars deportius i de companyia. Carrer de la Grua, 6 - Ca'n Pastilla.

XINA ORIENTAL. Menjars i begudes xineses. Carrer de Joaquim Verdaguer, 12. Tel. 266721, s'Arenal.

BAR BARA. Cuina casolana mallorquina. Carrer de Felanitx, cantonada Manacor. Tel.: 42 77 80. Son Ferriol.

McDONALD'S S'ARENAL. Celebra el teu aniversari amb nosaltres en un ambient familiar. Avinguda nacional, 34 (entre els balnearis 8 i 9). Tel. 491891. S'ra. Susana.

RESTAURANT SA BOLLERA. Cuina feta com Deu mana. Si frissau, no vengueu. Carrer Acapulco, 4. Sortida, n. 3 - Les Mervelles. Tel. 265188.

BAR ARNAU. Menú casolà a 700 ptes. C/Guillem Cíerol, 5 s'Arenal.

SERVEIS PROFESSIONALS

PNEUMATICS SON FERRIOL, equilibrats de rodes, canvi de rodes i pegats, alineació de direccions assistida per ordinador. Avinguda del Cid, 73. tel. 42 75 53 Son Ferriol.

Cristalleria S'ARANJASSA

Ctra. de Llucmajor, 201
Tel. 26 71 09
S'ARANJASSA

Mallorquí, 26 anys cerca qualsevol feina seriosa. Anglès, suec, català i castellà parlats i escrits. Experiència en hoteleria (Recepció Hotels) i manteniment de vaixells esportius. Contactau amb Sebastià. Tel. 401885.

BUGADERIA OLIMPIA. Servei a hotels i Restaurants. Rentat de roba a particulars. C/ Titus Livi, 10. Tel. 262960 Can Pastilla.

BUGADERIA Super Clean, rentam en sec i amb iagua, mantes, cobertors i tota la resta. C/ de sant Antoni de la Platja, 8 - Can Pastilla. 260370.

TINTORERIA CALTOR. Netetja de catifes, mantes, cortines, cobertors i tota classe de peces de vestir. Carrer Torrent, 9 - S'Arenal. Tel. 265447.

Qualsevol feina seriosa a qualsevol punt de l'illa. Mallorquí, 26 anys, anglès, suec, català i castellà parlats i escrits perfectament. Preferentment a zones turístiques. Experiència a hotels, recepció, etc. Contactau amb en Sebastià. Tel. 401885.

Shiatsu: massatge energètic basat en la medicina tradicional xinesa. Ideal per combatre l'estrès, depressions i en general qualsevol desequilibri físic, emotiu i mental-espiritual. Fa feina sobre el sistema immunològic i reforça el nostre poder natural d'autocuració. Carme, massatgista diplomada. Demaneu hora per telèfon, també passo a domicili. Tel. 26 42 59.

Mallorquí, 26 anys, cerca qualsevol feina seriosa. Anglès i suec parlat i escrit perfectament. Contactau amb Sebastià, 40 18 85.

TELEVISORS, vídeos, ràdio-cassettes, arreglam. **ELECTRONICA J. GARCIES.** Carrer Francesc Frontera, 10. Tel. 264335. Coll d'En Rabassa.

ARREGLAM rentadores, màquines registradores, ràdio-cassettes de cotxes, porters electrònics. **Electronica EL GAUCHO.** Carrer Mallorca, 2. Telèfon: 263423.

INSTAL·LACIONS elèctriques i sanitàries **CC.JU.CB.,** instal·ladors oficials de gas ciutat, propà i butà. Carrer Marqués de Tenerife, 77. Tel. 242593 - Son Ferriol.

PNEUMATICS BRASIL, pegats ràpids, bateries, correuges de ventilador, camvis d'oli, greixar, rentats de motor. Carretera de Manacor, 391 - Son Ferriol. Tel. 270645.

BUGADERIA LLITERMA. Autòservei, rentat en sec i en banyat, netetja de catifes, servei ràpid. Carrer Virgili, 17. Tel. 26 63 31 Can Pastilla.

Persona cerca feina per fer a casa; mecanografia, ceràmica, llistes de correus... Tel. 29 70 67.

ENSENYANCES

Don classes de Do-in - automassatge japonès - grups reduïts (4 persones). Carme Tel. 264259.

C. BALEARES, 25-2
El Arenal

* Informàtica
— Programació en:
BASIC - CLIPPER
dBASE III PLUS
— Formació d'usuaris en:
QUATRO - LOTUS 1-2-3
WORDPERFECT - WORKS
* A més d'un llarg
etcètera pots aprendre:
BANCA - REPAS
COMPTABILITAT
MECANOGRAFIA

CLASSES particulars de ball, individual o parelles, cha-cha-cha, rumba, fox-trot, samba i altres. César, llista de correus de Can Pastilla.

Cerc professor/a d'anglès, preferible nadiu, per rebre classes particulars. A canvi don massatge Zen-Shiatsu. Carme, massatgista Diplomada. Tel. 264259.

Si tens entre 18 i 85 anys i ets aficionat al teatre, com actor. Escriu a: Miquel J. Pujadas, cra. Can Pastilla, 36, Coll d'en Rabassa. O passa per aquesta mateixa adreça. Anima't, t'esperam! Deixa el telèfon.

Oferim de franc cursos bíblics i subscripcions a revistes cristianes en català: Ajuda Evangèlica dels Països Catalans. Ap. 1022 Castelló 12005. Tel. 964-207607 (secció d'ensenyament).

BORSA DEL MOTOR

SI DESITJA UN COTXE nou de la nostra gamma, vingui i en parlarem. **AGENCIA OFICIAL RENAULT.** Tel. 413867 - Son Ferriol.

La societat canvia

És ben cert que s'ha avançat a dins sa creació, de cotxe i d'avió per viure amb comoditat. Sa distància s'ha acurçat d'aquells llunyans continents i uns coets imponents s'univers han explorat.

Però dins sa humanitat ens succeeix al revés, s'amor a es doblers fan perdre sa dignitat; això està demostrat que sa riquesa domina es com tenir una espina en el nostre cor clavat.

Tothom cerca es benestar, s'enveja nos arruïna se pot veure avui en dia es ritme que ha entrat. El jove va desbocat per anar a ses discoteques, aquelles renous xereques es cervell li han trastornat.

I s'autoritat permet aquesta perversitat, empriu lliure ha donat, també al renegat pres, grossa condemna sofreix per esser un criminal, li perdona part del mal com si no hagués passat es.

Quan sortirà de permís, ja la té estudiada qualche jove assenyalada li servirà el desig i es lladre pervertit un banc ell assaltarà i si malament li va, dormirà al mateix llit.

Les sancions que s'apliquen an els malvats delinqüents no són prou suficients de ses lleis molts se'n riuen. Diuen anirem de visita a veure nostres germans, menjarem ses bones carns, rebrem ses nostres amigues.

S'ha perdut sa dignitat a dins s'ordre humana, sa persona s'ha inclinada tenir seus cos abrigat. Si va nuu es seu veinat, ell d'això n'està content, és obrar impertinent, però és sa veritat.

Sa democràcia ha donat vida al llibertinatge, basta veure la desgràcia que tres nines han passat.

El seu cos han violat, destrossant sa fesomia, dos tirs se los tiraria i el seu cos fou enterrat.

Davant sa bestialitat que els assassins cometeren uns advocats ordre esperen que ells siguin convidats, per esser ben defensats segons la Constitució. Vaja rectificació. Seria molt més honrat.

Se li ha de fer sentència lo mateix que ell va fer i així estaria bé no admetre se innocència, seria una advertència per aquell de mala llet. Repararia es fet a davant sa conseqüència.

Hi ha gent que fa pressió contra sa pena de mort, es fet deixa mal record, tristesa i gros dolor. El qui vol defensar-ho, si li passàs a ca seva, alçaria sa protesta contra sa Constitució.

Si és que tengui influència es criminal assassí d'advocat se'n sols servir i de gent d'alta audiència. Donaran sa evidència que té trastornat es cap i a sanatori guardat fins que arribi sa llicència.

I així Mallorca camina com vaixell perdut al mar i cap partit arreglarà sa tan sagnanta ferida. A comandar tothom mira aquell molt aprofitat poder viure enganant es pobre i la gent rica.

Formau un partit tot sol i llevareu es moixó, de nostre Constitució canviu es protocol donaríeu gros consol a sa gent que ha de pagar i sa pena de mort posar per qui sembla gros dolor.

Sa gent de bon cor estaria tranquil·la a dins ca seva li llevaríeu sa pena a on està avui sumida. Li vendria s'alegria que un temps ell disfrutà, poder per tot transitar tant de nit com de dia.

Climent Garau i Salvà

Jordi Caldentey: «Crec que en aquest país hi ha indígenes i colonitzadors, tant de llinatges mallorquins com de castellans»

En Jordi Caldentey és un home jove, però que des de fa molt de temps és un lluitador en el món del nacionalisme de la nostra terra. És gerent d'un taller, a Manacor, d'esmolador de serrats de sensí.

— Negocis com el vostre no n'hi deu haver gaires a dins Mallorca.

No, que sàpiga només n'hi ha dos més, un a Palma i un altre a Manacor, a més d'aquest que hi estic jo.

— ¿Feis una bona feina a la vostra empresa?

Jo crec que sí, la millor prova és el que diuen els nostres clients, i ells crec que n'estan contents de la feina que fem.

"El sector de la fusta i del moble, tant a Manacor com a la resta de Mallorca, està especialment tocat per la crisi."

— La crisi econòmica que estam patint, ¿es fa notar dins el vostre negoci?

Sí, hi ha una crisi bastant forta, la gent està molt cansada de fer feina per només pagar i ja hi ha bastants de tallers que han hagut de tancar. A més, el sector de la fusta i del moble, tant a Manacor com a la resta de Mallorca, està especialment tocat per la crisi.

— ¿Què opines de l'augment de la pressió fiscal?

La pressió fiscal ha arribat a uns extrems insuportables, per això és molt comprensible la campanya "Salvem l'empresa" que ha engegat la CAEB, i me mereix tota la solidaritat.

"Dins Espanya, hi viuríem millor si aquesta no hagués de ser sempre sinònim de Castella-Andalusia."

— ¿Creus que viuríem millor si fóssim independents d'Espanya?

Hi viuríem millor si Espanya sempre hagués d'esser sinònim de Castella-Andalusia. Però encara no he perdut tota l'esperança que, amb el temps, Espanya es transformi en un estat plurinacional, com era abans de l'any 1714. O sigui, que en lloc de superposar la cultura castellana damunt la nostra, la basca i la gallega, les consumesqui a totes quatre d'igual manera, cadascuna a ca seva, com passa ara a Bèlgica i Suïssa. Independència no sempre és sinònim de supervivència; les independències d'Amèrica i d'Irlanda no han servit per fer-hi reviscular les cultures autòctones. En canvi, els flamencs, dins Bèlgica, o els rètics, dins Suïssa, s'hi aguanten més sans que un gra d'all. La independència ha d'esser un recurs de darrera instància, una eina possible més entre d'altres, i no un forçós ideal. Ara que anam cap a la unió

d'Europa, crec que podem evitar el trastorn social que implica sempre la creació d'un nou estat, almanco ho hem de provar.

— ¿La teva lluita nacionalista s'enquadra en qualque partit polític?

Jo no milito a cap partit polític, simpatitzo amb Convergència Balear, però pens que el nacionalisme no ha d'esser patrimoni d'un sol partit, de moment no m'afiliï a cap, i vull tenir bones relacions amb tots i contribuir en la mesura, petita, de les meves possibilitats per intentar coordinar-los a tots cap a una acció conjunta, des dels que només volen una mica més d'autonomia fins als que volen la independència.

— ¿Creus que s'arribaran a coordinar totes les forces nacionalistes?

Jo crec que sí, el dia que posin el nacionalisme part damunt les ideologies i els interessos partidistes, es coordinaran; es tracta de fer país en comptes de fer partit.

— ¿Creus que el debat actual es troba entre esquerres i dretes, o en canvi està entre catalans i espanyols?

Crec que en aquest país hi ha indígenes i colonitzadors; de colonitzadors n'hi ha de llinatge mallorquí i de llinatge castellà, i de colonitzats n'hi ha de llinatge mallorquí i de llinatge castellà. És una qüestió d'actitud i no de llinatges.

Els joves de les Joventuts Nacionalistes de les Illes som independentys, n'hi ha que estan afiliats a algun partit polític."

— Tu estàs amb les "Joventuts Nacionalistes de les Illes", ¿en quina situació es troba aquesta organització?

Els joves de les Joventuts Nacionalistes de les Illes som independents, n'hi ha que estan afiliats a algun partit polític, PSM, Unió Mallorquina, Esquerra Republicana... i d'altres que no estan afiliats a cap partit. El que volem és coordinar les accions de totes les forces nacionalistes. Actualment som un centenar, sobretot de la zona nord de Mallorca.

— Manacor té una sèrie de publicacions periòdiques, la majoria en espanyol, ¿què opines d'aquest fet?

Actualment, a la ciutat de Manacor s'editen tres revistes, dues que tenen la major part escrita en espanyol, i l'altre que la major part està escrita en català. D'escrita únicament en català no en tenim cap i crec que ja passa d'hora de tenir-ne almanco una. Crec que ara també és un moment òptim perquè a les Balears s'hi faci un diari en català, ja que si amb 700.000 habitants tenim vuit diaris, cap d'ells en català, pens que si se'n fes un en català seria més rendible que molts dels que es fan ara.

Art de Mallorca

Fàbrica de Ceràmica
Estil Antic i Mallorquí

EMPRESA ARTESANA
HOMOLOGADA PER EL GOVERN BALEAR
MESTRES ARTESANS N.º 2 I 26
DEL "GOVERN BALEAR"

Taller: Exposició i Venda
Carrer d'es Convent, 4 - Tel. (971) 55 07 90

07500 - MANACOR

XAVIER A. OSSORIO

Meam si torn

Ortega y Gasset, 4
07500 Manacor (Mallorca)
Tel. (971) 55 18 85

CUSTOM -- WINDSURF -- FUN

Miquel Estelrich i Mieres, delegat de la conselleria d'Agricultura a la comarca de Manacor

«Tenim unes estructures agràries d'una agricultura d'autoabastiment»

Si a la comarca de Manacor hi ha una persona que coneix i viu veritablement el món de la pagesia és Miquel Estelrich, home vinculat des de sempre a l'agricultura i que des de fa molts d'anys és el delegat de la conselleria d'Agricultura a Manacor, i abans el cap d'Extensió Agrària del ministeri d'Agricultura.

"Crec que les delegacions haurien d'estar més dotades de personal administratiu, i així els tècnics podríem seguir dedicant-nos a la feina que fèiem abans."

les ajudes que dona el Mercat Comú, puguin anar fent, i encara més si parlem de certes fruites o d'hortalisses, que són tan rendibles com abans; però en general poden anar fent.

— Fa uns anys es parlava de fer concentracions parcel·làries per rendibilitzar les explotacions; ¿han anat bé aquestes experiències?

Supòs que et refereixes a la concentració de Son Mesquida, a Felanitx; aquesta fou un concentració experimental, i va anar bé, però no es va fer una concentració com marca la llei. Allà, el que es va fer, va ser un canvi de finques, una reorganització, i va tenir bastant d'èxit. Llavors s'intentà fer, així com tocava, a Sant Joan, on havia un grup de gent que li donava suport i hi havia facilitats des de l'ajuntament i des de la cooperativa, però la condició de Sant

Joan era que hi havien de dur aigua, i l'aigua s'havia de transvassar del projecte de sa Marlneta, a Llubí, on no l'empraven, però després hi va haver problemes amb l'aigua i llavors la gent de Sant Joan no va voler fer la concentració sense tenir la seguretat que hi hauria l'aigua, i el projecte no es va poder fer, fou una vertadera pena.

"Les aigües depurades es poden utilitzar en l'agricultura, en certs tipus de productes."

— Per l'agricultura mallorquina la manca d'aigua sempre ha estat un greu problema; ara, amb les aigües depurades de les distintes depuradors que hi ha als pobles de Mallorca, ¿es poden utilitzar en l'agricultura?

Jo el que voldria és que no hi hagués ni una gota de les aigües depurades que s'hagués de tirar a la mar, o als torrents. Aquestes aigües es poden utilitzar en l'agricultura, en certs tipus de productes, per exemple per ferratges o fruiters, que és pel que autoritza la llei, però per certes hortalisses que frueixen a l'alre també va bé encara que la llei no ho permet. Per exemple l'ametller, que a Mallorca produeix tan poc, i basant-nos en les experiències d'altres llocs, si es regàs seria molt més rendible; així ho fan a Israel i els resultats són molt bons.

— ¿Hi ha haguts molts de canvis en el pas d'Extensió Agrària a la conselleria d'Agricultura?

N'hi ha haguts, abans ens dedicàvem només a la promoció i divulgació de tècniques agrícoles, ara feim més tasques burocràtiques ja que hi ha hagut un augment de la burocràcia des que entrarem a la Comunitat Europea. Jo, particularment, traient temps d'allà on puc, segueixo fent la feina tècnica que puc, però actualment la tramitació de subvencions, etc, ens absorbeix quasi tot el temps. Crec que les delegacions haurien d'estar més dotades de personal administratiu i així els tècnics podríem seguir dedicant-nos a la feina que fèiem abans.

— ¿El món de la pagesia està tan malament com es diu?

És vera, el món de l'agricultura mallorquina està molt malament, pens que hauran de passar una sèrie d'anys ja que ara tenim mal competir en la majoria de productes, també resulta que aquí tenim unes estructures agràries d'una agricultura d'autoabastiment, quasi de supervivència, i els nostres competidors en molts de casos fan un altre tipus d'agricultura més comercial que la nostra.

Amb això no vull dir que certs cultius, i amb

BRICOLAGE
BRICOSEGUR
ES COS
TEL. 55.21.47

COMERCIAL
ARTIGUES
Instal·lacions sanitàries i
de calefacció
Empresa col·laboradora
Repsol Butano
Telefono 55 11 52. Fax 55 51 17
Via Portugal, 54. 07500 Manacor

Meravelles
Juguets

C/. Major, 10
Tel.: 84 36 82
07500 Manacor

Banda de Cornetes i Tambors de La Salle.

Associació d'Antics Alumnes de La Salle

S'Arenal
de Mallorca

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom.:

Carrer.:

..... D. P.

Població.: Tel.:

M'interessa una subscripció:

☐ **SEMESTRAL 1.500 PTS**

Rebut domiciliari a un banc

Entitat:

Sucursal:

Banc.: Suc.:

Compte n.º:

Titular:

Firma

Ompliu aquesta tarja i enviau-la al
Camí de les Pedreres, 30, s'Arenal

L'Associació d'antics alumnes de LA SALLE funciona des de 1945 i actualment té 400 socis, 15 dels quals són directius, entre ells cal destacar al president, en Guillem Barceló Llodrà.

Durant tot l'any fan una sèrie d'activitats entre les qual destacarem l'anada a lluc a peu el mes de setembre, l'assemblea de socis dins el novembre; al gener fan un Cross federat que és vàlid per al Campionat Balear de Cross. La festa d'Antics Alumnes, la fan al mes de febrer amb una missa i després un sopar, on solen participar quasi tots els socis. Al mes de març treuen més de cent-trenta cucuies que participen a les processons de setmana Santa amb dos Passos. Quan arriba el bon temps, a l'abril, fan una pescada i després un sopar amb el que han aconseguit pescar. Al maig fan una carrera a peu des del Port fins a Manacor, i una setmana després organitzen un sopar al Castell dels Hams. L'associació compta amb una banda de cornetes i tambors i amb un club d'atletisme.

Junta directiva de l'Associació d'Antics Alumnes de la Salle.

CALA PETITA

També?

El llibre d'avui

La gallina cega

"En Bernat és un pobre noi d'aspecte grotesc (gras i amb grans orelles) que treballa de fuster i viu amb la mare vídua, un espanyolista recalcitrant. Bernat volia estudiar una carrera de lletres, però la mort del pare el va dur a la formació professional, encara que el noi no ha perdut l'afició per la lectura que exerceix en solitari i a desgrat de la mare i els companys de la feina que es burlen de les seves dèries.

Però quan Bernat coneix n'Aina tot canvia: ben aviat es troba embolicat en una aventura de drogues, màfia i política, en el marc d'una Mallorca moderna, barrejada de gustos i sabors ben diversos. I si no, obriu el llibre i tasteu."

Josep Palou. La gallina cega. lecció La Negra, núm. 49. Barcelona, gener 1993. 200 pàg.

N'aina Maria Lliteres ha exposat a la Banca March de Manacor: pintura, escultura i obra gràfica. L'exposició ha estat molt visitada i s'han venut moltes obres, malgrat la crisi. Aquesta exposició li ha servit per rebre ofertes d'exposar a Suècia, França i Anglaterra. N'aina Maria ja havia exposat cinc vegades a Alemanya i moltes vegades a diferents llocs de Mallorca. La seva il·lusió, ens diu, seria exposar a la Catalunya continental.